

Identify the Facilitative Attitudes of Infidelity in Men: A Qualitative Study

Zainab Rezaie¹, Kourosh Mohammadi², Abdol vahab Samavi³, Hadi Salimi⁴

1. Ph.D. candidat in counseling, Department of Counseling and Psychology, Faculty Humanities, University of Hormozgan, Bandar Abbas, Iran. Email: Rezaie2020@yahoo.com

2. Associate Professor, Department of Counseling and Psychology, Faculty Humanities, University of Hormozgan, Bandar Abbas, Iran. Email: mohammadi.km@gmail.com

3. Professor, Department Educational Sciences, Faculty Humanities, University of Hormozgan, Bandar Abbas, Iran. Email: wahab.samavi@gmail.com

4. Assistant professor, Department of Counseling and Psychology, Faculty Humanities, University of Hormozgan, Bandar Abbas, Iran. Email: hadisalimi69@yahoo.com

ARTICLE INFO

Article type:
Research Article

Article history:
Received 14 August 2024
Received in revised form 10 May 2026
Accepted 01 September 2026
Published Online 23 September 2026

Keywords:
attitude,
marital infidelity,
men.

ABSTRACT

Background: In recent years, the factor of attitude towards infidelity has attracted the attention of studies related to marital infidelity. People who have a more favorable attitude toward extramarital affairs are more likely to engage in such a relationship. Before addressing the roots and factors that control marital infidelity, it is essential to identify the attitudes that underlie and facilitate marital infidelity. Despite discovering the importance of the attitude factor towards marital infidelity, there is a research gap in identifying attitudes that facilitate marital infidelity in men.

Aims: The aim of the present study was to identify Facilitative Attitudes in men who have experienced marital infidelity.

Methods: This research was conducted with a qualitative approach and descriptive phenomenological method. The population studied in this study included all married men who had referred to one of 15 counseling centers in Bushehr in 2024 due to marital infidelity. Using purposive sampling, the first man was selected, and then the sampling process continued until the data reached saturation (42 people). The data collection tool in this study was a semi-structured interview. The Collaizi (1978) method was used to analyze the research data. Also, MAXQDA-20 software was used to analyze the extracted data more accurately.

Results: In this study, and in interviews with men who have experienced marital infidelity, 3 final themes and 13 main themes were identified from the analysis of extracted data, including: Individual attitudes (self-sacrifice, sense of entitlement, developmental tasks, sensation seeking), Relational-marital attitudes (renewing intimacy, sexual problems, seeking approval, lack of mutual understanding, revenge, tendency to end the relationship) and Social attitudes (peer group influence, gendered perspective, normalization).

Conclusion: Given the comprehensiveness of the findings of the present study, it is suggested that the factors discovered in this qualitative study (attitudes facilitating infidelity in men as prerequisites for establishing extramarital relationships) be considered by couple therapists to prevent marital infidelity and even treat it.

Citation: Rezaie, Z., Mohammadi, K., Samavi, A., & Salimi, H. (2026). Identify the facilitative attitudes of infidelity in men: A qualitative study. *Journal of Psychological Science*, 25(163), 1-22. [10.66224/jps.25.163.10](https://doi.org/10.66224/jps.25.163.10)

Journal of Psychological Science, Vol. 25, No. 163, 2026

© The Author(s). DOI: [10.66224/jps.25.163.10](https://doi.org/10.66224/jps.25.163.10)

✉ **Corresponding Author:** Kourosh Mohammadi, Associate Professor, Department of Counseling and Psychology, Faculty Humanities, University of Hormozgan, Bandar Abbas, Iran.

E-mail: mohammadi.km@gmail.com, Tel: (+98)9177637543

Extended Abstract

Introduction

One of threatening factors that challenges marriage is marital infidelity (Fife et al., 2020). Infidelity occurs in approximately 25% of marriages (Coop Gordon & Mitchell, 2020). Infidelity has a devastating impact on marital relationships (Huang et al., 2025). When a person is dissatisfied with their marriage, they often seek satisfaction outside of marriage to fulfill their needs (Watkins & Boon, 2016). While some marital errors may be trivial and easily forgiven and forgotten, others, including infidelity, have significant, destructive effects on the relationship (Bendixen et al., 2018).

Among the factors discovered to be effective in the occurrence of marital infidelity, attitudes towards marital infidelity have recently attracted the attention of studies (Toplu-Demirtaş & Fincham, 2018). People who have a more favorable attitude towards extramarital affairs are more likely to engage in such an affair (Habibi et al., 2019). Attitudes towards marital infidelity are crucial to understanding its dynamics. This factor includes the degree to which individuals accept or approve of extramarital affairs, which has significant consequences for individual and public health (Nazari et al., 2024). Attitudes have the greatest impact on marital infidelity behavior and are a key channel through which the intention to commit infidelity is created (Haseli et al., 2019). There are individual differences in how people react to and view marital infidelity. The betrayed partner may selectively choose information about the infidelity that is threatening or conciliatory to the relationship (Shrout & Weigel, 2019). For example, men and women have evolutionarily different attitudes and behaviors toward infidelity (Shackelford et al., 2008). In this regard, gender not only acts as an initiating process, but also significantly conveys different beliefs and values to men and women (Munsch, 2010). Gender differences play a role in the prevalence and incidence of marital

infidelity (Wang & Hsiung, 2008). While men identify sexual relationships as the most important cause of marital infidelity, women tend to seek friendship or fulfillment of emotional needs in such relationships. On the other hand, men have more favorable and permissive attitudes toward extramarital sex than women (Labrecque & Whisman, 2020; Shimberg et al., 2016; Tagler & Jeffers, 2013; Wilson et al., 2011). Also, Ferron et al (2016) believe that men's favorable attitudes in this regard are the result of society's permissive attitude towards male infidelity. As a result, men are more likely to believe that cheating relationships are normal or at least acceptable. Attitudes have the greatest impact on marital infidelity behavior and are a key channel through which the intention to commit infidelity is created (Haseli et al., 2019). Of course, attitudes can change. For example, Americans' negative attitudes toward extramarital sex have declined over the past two decades (Labrecque & Whisman, 2017). This change in attitude within a single culture is likely a result of internet access and perhaps socio-economic changes (Vossler, 2016).

According to what has been reviewed, infidelity is one of the most traumatic events that people encounter in their relationships, and given that partner infidelity poses serious threats to emotional and mental health, it is very important to understand the factors influencing these outcomes and identify individual factors that may reduce the severity of infidelity (Shrout & Weigel, 2020). On the other hand, given that attitudes determine the way we deal with different aspects of life and reflect our expectations from life, and considering that attitudes can be the precursor to any positive or negative behavior, it is essential to identify the attitudes that underlie and facilitate infidelity before addressing the roots and factors that control marital infidelity. Discovering these attitudinal factors that have a protective role can reduce the destructive effects of marital infidelity for couples. Meanwhile, given that in various studies, the occurrence of marital infidelity

has been reported more often for men (Allen & Atkins, 2012; Goldenberg, 2011; Jeanfreau, 2009), the present qualitative study seeks to answer the fundamental question of what are the attitudes that facilitate infidelity in men?

Method

This research was conducted with a qualitative approach and descriptive phenomenological method. The population studied in this study included all married men who had referred to one of 15 counseling centers in Bushehr in 2024 due to marital infidelity. Using purposive sampling, the first man was selected, and then the sampling process continued until the data reached saturation (42 people). The data collection tool in this study was a semi-structured interview. The Collaizi (1978) method was used to analyze the research data. Also, MAXQDA-20 software was used to analyze the extracted data more accurately.

Results

In total, 42 married men living in Bushehr who had committed marital infidelity participated in the present study. The age of the participants was between 30 and 45 years with an average of 37.07 years and the duration of marriage was between 11 and 18 years with an average of 13.80 years. Also, the duration of the participants' presence in extramarital relationships was between 8 months and 4 years in this study, 28 sub-themes were identified, and the identified sub-themes were integrated, and 13 main themes and three final themes (individual attitudes, communication-marital attitudes, and social attitudes) were discovered. The set of themes discovered in the present study is presented in Table 1.

Table1. Sub-themes, main themes, and final themes identified from interviews with men who experienced marital infidelity in the present study

Final themes	Main themes	Sub-themes	Basic concepts (conceptual codes)
Individual factors	Sacrifice	pity	Compassion, mental harm, crisis, loneliness and helplessness
	Entitlement	Sense of guilt	Regret for not helping, guilt over indifference, anxiety over not taking care, rumination about inaction
		social status	Self-confidence and Education
	Developmental tasks	Age	Regression, lack of enjoyment, missed opportunities, unfulfilled youth
	Sacrifice	Wealth	Sense of power and freedom, increased opportunities, change in values, lifestyle change, false self-confidence
		Family Transitions	Caring for the older generation, children entering university, children leaving home
	Entitlement	Death	Death of parents, death of child
		Birth of child	Childbirth, difficult pregnancy, postpartum depression, lack of parenting knowledge
	Sensation seeking	Routine	Injected vitality, monotony, boredom
		Sensation Seeking	eed for novelty, desire for new women, desire for new sexual experiences
Marital communication factors	Renewal of intimacy	Decreased Passion	Intense initial emotions, restlessness of early years
		Renewing Intimacy	agging, lack of time together, lack of communication
		Sexual Disinterest	Sexual indifference, low sexual priorit
	Sexual problems	Sexual Dysfunction	Unpleasant sexual experiences, lack of libido, frigidity, painful intercourse
		Inadequate Sexual Knowledge	Parenting anxiety, lack of sexual skills, lack of sexual knowledge
	Seeking Approval	Lack of Acceptance	Rejection, lack of intellectual acceptance, disrespect for decisions, "grass is greener" mentality
		Feeling Ignored	Dissatisfaction, lack of appreciation, comparison
	Lack of Understanding	Lack of Agreement	Know-it-all attitude, arrogance, stubbornness, contrarianism
		Lack of Mutual Understanding	Lack of understanding, different perspectives, superficiality

Final themes	Main themes	Sub-themes	Basic concepts (conceptual codes)
Social perspective factors	Revenge	Revenge	Proving oneself, grudge, anger, feeling like a loser, retaliation, punishment, mutual pain
	Desire To End The Relationship	Hopelessness about Change Emotional Divorce Peer Contagion	Feeling defeated by change, relational dead-end, trying many ways, futility of continuing Conflict, boredom, lack of conversation, insecurity Peer normalization of infidelity, infidelity as value, sign of power and cleverness
	Peer group	Peer Involvement	Peer collaboration, peer normalization, facilitating betrayal, bypassing the spouse
	Gendered Perspective	Male Freedom General Culture	No shame, masculinity, no honor boundaries, right to freedom, masculine courage Pleasure-seeking, right to have four wives, fulfilling financial duty
	Normalization	Coexistence Normalization	Lifelong friendship, parental tolerance of mixed-gender company during adolescence, gender mingling in parents Misdefinition of infidelity, social friends, media

Conclusion

The aim of the present study was to identify Facilitative Attitudes in men who have experienced marital infidelity.

The findings of this study showed that attitudes facilitating marital infidelity in men included 3 final themes and 13 main themes, including: Individual attitudes (self-sacrifice, sense of entitlement, developmental tasks, sensation seeking), Relational-marital attitudes (renewing intimacy, sexual problems, seeking approval, lack of mutual understanding, revenge, tendency to end the relationship) and Social attitudes (peer group influence, gendered perspective, normalization).

The first final theme discovered in this study as attitudes facilitating marital infidelity in men was the theme of individual attitudes. In explaining this finding in terms of sacrifice, it can be said that some men become so involved in helping and alleviating the suffering of the other party that they violate healthy boundaries of communication and enter into an extramarital affair. In these circumstances, rumination and anxiety become activated in these men in such a way that there is no choice but to help without limits, even though they did not plan to cheat on their spouse in advance. Also, in support of the entitlement theme, it seems that people with this schema may feel that rules and restrictions do not

apply to them and therefore consider entering into extramarital relationships as a right for them.

The second final theme discovered in this study was the theme of relationship-marital attitudes. In the explanation of renewal of intimacy in this context, it can be said that the passage of time, the lack of skills of the couple, and the lack of care for the first love cause the intimacy between the couple to decline. According to the approach of experiencing renewed love, couples enter into an extramarital relationship to renew this intimacy because they always look back on their first love and currently cannot experience this love and intimacy in their relationship for some reason. This can lead the person to betrayal and the vortex of the relationship breaking up (Rokach & Chan, 2023). Another major theme discovered in this section was seeking approval. In the present study, the men studied complained that their wives never satisfied them enough, did not appreciate or accept them, and constantly received disrespect and disregard in decisions related to their marital life. seeking approval in a relationship means feeling safe, accepted, and valued by your partner. This feeling is created through supportive behaviors, active listening, expressions of affection and respect, and keeping promises. When partners consistently affirm each other, feelings of trust, closeness, and relationship satisfaction increase (Fincham & May, 2017).

The third final theme identified in the present study was the theme of social attitudes. One of the main themes in this section was the peer group. When friends and acquaintances enter into extramarital relationships easily and without guilt, their relatives may also engage in this behavior by following the example and gradually fading the beliefs that prevent cheating behavior. Social networks are also important sources of social influence, and peer groups are also of particular importance and credibility for individuals due to their psychological benefits. Another main theme in this section was normalization. The general attitudes and beliefs of people in a culture and society are influential in committing marital infidelity. Attitudes that are acquired through various people such as friends, peers, and parents. Similarly, the behavior of parents can be influenced by cultural and social patterns. Given the comprehensiveness of the findings of the present study, it is suggested that the factors discovered in this qualitative study (attitudes facilitating infidelity in men as prerequisites for establishing extramarital relationships) be considered by couple therapists to prevent marital infidelity and even treat it.

Ethical Considerations

Compliance with ethical guidelines: This article is derived from the first author's doctoral thesis in counseling the University of Hormozgan. In this research, ethical considerations such as the preservation of participants' information and the right to withdraw have been observed in the entire research process. Also, all the participants participated in the present research by filling out the consent form and knowingly.

Funding: This research was done in the form of a doctoral thesis without financial support.

Authors' contribution: The first author of this article served as the main researcher, the Second author as the supervisor, and the third and fourth authors as the advisor.

Conflict of interest: The authors declare that there are no conflicts of interest to be declared in this research.

Acknowledgments: We would like to thank and appreciate all the participants in this study.

واکاوی نگرش‌های تسهیل‌کننده خیانت در مردان: یک مطالعه کیفی

زینب رضایی^۱، کورش محمدی^۲، سید عبدالوهاب سماوی^۳، هادی سلیمی^۴

۱. دانشجوی دکتری مشاوره، گروه مشاوره و روان‌شناسی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه هرمزگان، بندرعباس، ایران. رایانامه: Rezaie2020@yahoo.com

۲. دانشیار، گروه مشاوره و روان‌شناسی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه هرمزگان، بندرعباس، ایران. رایانامه: mohammadi.km@gmail.com

۳. استاد، گروه علوم تربیتی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه هرمزگان، بندرعباس، ایران. رایانامه: wahab.samavi@gmail.com

۴. استادیار، گروه مشاوره و روان‌شناسی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه هرمزگان، بندرعباس، ایران. رایانامه: hadisalimi69@yahoo.com

چکیده

مشخصات مقاله

نوع مقاله:

پژوهشی

تاریخچه مقاله:

دریافت: ۱۴۰۴/۰۲/۲۱

بازنگری: ۱۴۰۵/۰۲/۲۰

پذیرش: ۱۴۰۵/۰۶/۱۰

انتشار برخط: ۱۴۰۵/۰۷/۰۱

کلیدواژه‌ها:

نگرش،

خیانت زناشویی،

مردان.

زمینه: در سال‌های اخیر، عامل نگرش به خیانت، توجه مطالعات مرتبط با خیانت زناشویی را به خود جلب کرده است. افرادی که نگرش مطلوب‌تری به روابط فرا زناشویی دارند، احتمال بیشتری دارد که درگیر چنین رابطه‌ای شوند. ضروری است قبل از این که به ریشه‌ها و عوامل مهار خیانت زناشویی پرداخته شود، نگرش‌های زمینه‌ساز و تسهیل‌کننده خیانت زناشویی، شناسایی شوند. علی‌رغم کشف اهمیت عامل نگرش به خیانت زناشویی، در مورد شناسایی نگرش‌های تسهیل‌کننده خیانت زناشویی در مردان، خلأ پژوهشی وجود دارد.

هدف: هدف پژوهش حاضر، شناسایی نگرش‌های تسهیل‌کننده خیانت در مردان دارای تجربه خیانت زناشویی بود.

روش: این پژوهش با رویکرد کیفی و روش پدیدارشناسی توصیفی انجام شد. جامعه مورد مطالعه در این پژوهش شامل تمامی مردان متأهلی بود که در سال ۱۴۰۳ به دلیل ارتکاب به خیانت زناشویی به یکی از ۱۵ مرکز مشاوره در شهر بوشهر مراجعه کرده بودند که با استفاده از روش نمونه‌گیری هدفمند، اولین مرد موردنظر انتخاب شده و سپس روند نمونه‌گیری تا رسیدن داده‌ها به فرایند اشباع (تعداد ۴۲ نفر) تداوم پیدا کرد. ابزار جمع‌آوری داده‌ها در این پژوهش، مصاحبه نیمه ساختار یافته بود. جهت تجزیه و تحلیل داده‌های پژوهش از روش کلازی (۱۹۷۸) استفاده شد. هم‌چنین جهت تحلیل دقیق‌تر داده‌های استخراج شده از نرم‌افزار Max QDA-20 نیز استفاده شد.

یافته‌ها: در این پژوهش و در مصاحبه با مردان دارای تجربه خیانت زناشویی، از تحلیل داده‌های مستخرج شده ۳ مضمون نهایی و ۱۳ مضمون اصلی شناسایی شد که شامل، نگرش‌های فردی (ایثارگری، استحقاق، تکالیف رشدی و هیجان‌خواهی)، نگرش‌های ارتباطی - زناشویی (تجدید صمیمیت، مشکلات جنسی، تایید طلبی، عدم تفاهم، انتقام و تمایل به پایان رابطه) و نگرش‌های اجتماعی (گروه همسالان، نگاه جنسیتی و هنجارسازی) بود.

نتیجه‌گیری: با توجه به جامع بودن یافته‌های مطالعه حاضر، پیشنهاد می‌شود عوامل کشف شده در این مطالعه کیفی (نگرش‌های تسهیل‌کننده خیانت در مردان به عنوان پیش زمینه‌های برقراری روابط فرا زناشویی) توسط زوج درمانگران، جهت پیشگیری از بروز خیانت زناشویی و حتی درمان آن، مورد توجه قرار گیرد.

استناد: رضایی، زینب؛ محمدی، کورش؛ سماوی، سید عبدالوهاب؛ و سلیمی، هادی (۱۴۰۵). واکاوی نگرش‌های تسهیل‌کننده خیانت در مردان: یک مطالعه کیفی.

مجله علوم روانشناختی، دوره ۲۵، شماره ۱۶۳، ۱-۲۲.

DOI: 10.66224/jps.25.163.10. ۱۴۰۵، شماره ۱۶۳، دوره ۲۵، مجله علوم روانشناختی

© نویسنده گان. CC BY NC ND

✉ نویسنده مسئول: کورش محمدی، دانشیار، گروه مشاوره و روان‌شناسی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه هرمزگان، بندرعباس، ایران. رایانامه: mohammadi.km@gmail.com

تلفن: ۰۹۱۷۷۶۳۷۵۴۳

مقدمه

ازدواج یک رسم معمول و عرف برای تشکیل رابطه‌ای در انحصار تعهد عاطفی و جنسی میان زوجین است (تمرچی و همکاران، ۱۴۰۰). در طول ازدواج، دستیابی به رضایت زناشویی از تهدیدهای بیرونی جدایی‌ناپذیر است (فیبی سومباگا و لاپیان، ۲۰۲۳). یکی از این عوامل تهدیدکننده که ازدواج را با چالش مواجه می‌کند، خیانت زناشویی^۱ است (فایف و همکاران، ۲۰۲۰). خیانت تقریباً در ۲۵٪ از ازدواج‌ها رخ می‌دهد (کوپ گوردون و میشل، ۲۰۲۰). خیانت، اثرات مخربی بر روابط زناشویی دارد (هوانگ و همکاران، ۲۰۲۵). وقتی فردی از ازدواج خود رضایت ندارد، معمولاً برای برآورده کردن نیازهایش به دنبال رضایت خارج از ازدواج می‌گردد (واتکینز و بون، ۲۰۱۶). در حالی که برخی از خطاهای زناشویی ممکن است بی‌اهمیت بوده و به راحتی بخشیده و فراموش شوند، اما برخی خطاهای دیگر که شامل خیانت نیز می‌شود، تأثیرات مخرب قابل توجهی بر رابطه دارند (بندیکسن و همکاران، ۲۰۱۸). خیانت زناشویی، پیچیدگی نظری زیادی دارد و دستیابی به یک تعریف واحد و مشترک از آن که در تمامی فرهنگ‌ها از پذیرش برخوردار باشد تا حدی دور از انتظار است (وربولوسکا-اسکرزک، ۲۰۲۱). روکاچ و چان (۲۰۲۳) معتقدند که خیانت چیزی بیش از رابطه خارج از ازدواج است. بوزویان و اشمیدبرگ (۲۰۲۳) نیز بر این باورند، رابطه جنسی خارج از چارچوب زناشویی به عنوان خیانت در نظر گرفته می‌شود، به خصوص اگر درگیری عاطفی بخشی از آن باشد. آن‌ها در مطالعه خود به این نتیجه رسیدند که تصویر خیانت‌آمیز، چهار بعد شامل رفتار صریح، درگیری عاطفی، طول مدت خیانت و تماس آنلاین شهوانی را در بر دارد. در تعریف دیگری، خیانت به هر گونه رفتار عاطفی، جنسی یا عاشقانه‌ای گفته می‌شود که یکی از طرفین از دیگری پنهان نگه می‌دارد (تامپسون، ۲۰۲۱) و موجب نقض تعهد زناشویی شده و با رنج‌های عاطفی در فرد خیانت دیده همراه است (آپرل و شروت، ۲۰۱۹). خیانت زناشویی، تهدیدی بزرگ برای روابط است که اغلب منجر به جدایی زوجین می‌شود تا جایی که مطالعات در ۱۶۰ فرهنگ مختلف نشان داد که خیانت همسر، شایع‌ترین دلیل جدایی و طلاق است (گرونتودت و همکاران، ۲۰۲۰). خیانت می‌تواند به صورت فیزیکی یا

عاطفی رخ دهد (شالیحه و کرنسیه، ۲۰۲۱). به نظر می‌رسد هر نوع خیانت از هر یک از طرفین ازدواج می‌تواند باعث جدایی شود (بندیکسن و همکاران، ۲۰۱۸).

در بررسی عوامل سبب‌ساز در بروز خیانت زناشویی، عوامل متعددی همچون عوامل درون‌فردی و صفات شخصیتی و عوامل محیطی و خانوادگی شناسایی شده است (مصباح و همکاران، ۱۴۰۱). در بین عوامل کشف شده، اخیراً نگرش به خیانت زناشویی^۲، توجه مطالعات را به خود جلب کرده است (توپلو-دمیرتاش و فینچام، ۲۰۱۸). افرادی که نگرش آسان‌تری به روابط خارج از ازدواج دارند، احتمال بیشتری دارد که درگیر چنین رابطه‌ای شوند (حبیبی و همکاران، ۲۰۱۹). بر اساس نظریه رفتار برنامه‌ریزی شده^۳، نگرش نسبت به یک رفتار، هنجارهای ذهنی، کنترل رفتاری درک شده و نیت رفتاری یک فرد را شکل می‌دهند (توپلو-دمیرتاش و فینچام، ۲۰۱۸). نگرش نسبت به خیانت زناشویی برای درک پویایی آن بسیار مهم است. این عامل شامل میزان پذیرش یا تأیید روابط خارج از ازدواج توسط افراد است که پیامدهای قابل توجهی برای سلامت فردی و عمومی دارد (نظری و همکاران، ۲۰۲۴). نگرش به خیانت زناشویی، شامل مجموعه‌ای نسبتاً پایدار از باورها، احساسات و گرایش‌های رفتاری نسبت به برقراری رابطه فیزیکی یا عاطفی یا ترکیبی از این دو شاخص خارج از رابطه زناشویی است. افرادی که نگرش مثبتی به خیانت زناشویی دارند، این رابطه را مطلوب تلقی کرده و بیشتر به خیانت زناشویی تمایل دارند، در نتیجه بیشتر احتمال دارد درگیر روابط فرازناشویی شوند (واتلی، ۲۰۰۸). در واقع نگرش، آمادگی فرد را برای خیانت فراهم می‌کند (مورونو و همکاران، ۲۰۱۸). نگرش مطلوب نسبت به روابط خارج از ازدواج، می‌تواند فرد را نسبت به شروع رابطه موازی آسیب‌پذیر کنند (ویزر و ویگل، ۲۰۱۷). نگرش نسبت به خیانت (مثلاً باور به غیراخلاقی بودن خیانت) از این جهت مهم است که افرادی که نگرش‌های سخت‌گیرانه نسبت به خیانت در روابط دارند، احتمال کمتری دارد که درگیر خیانت شوند (شاکلفورد و همکاران، ۲۰۰۸). نگرش‌ها، بیشترین تأثیر را بر رفتار خیانت دارند و کانال کلیدی هستند که از طریق آن، قصد ارتکاب خیانت ایجاد می‌شود (حاصلی و همکاران، ۲۰۱۹). افراد بی‌وفا با نگرش‌های

³. theory of planned behavior

¹. marital infidelity

². attitude towards marital infidelity

جنسی آزادتر، تمایل بیشتری به تحریک جنسی دارند که این امر با افزایش خیانت زناشویی مرتبط است (مارک و همکاران، ۲۰۱۱). از سوی دیگر، جکمن (۲۰۱۵) در یک مدل مفهومی دو مرحله‌ای، عوامل زمینه‌ساز در خیانت زناشویی را شامل نیت خیانت و نگرش به خیانت معرفی می‌کند. در مرحله اول (نیت خیانت)، فرض بر این است که نیت از نگرش‌ها، هنجارهای اجتماعی و کنترل رفتار ادراک شده شکل می‌گیرد. در مرحله دوم، نگرش خیانت از نگرش فرد در مورد رفتار رخ داده نشأت می‌گیرد و به نوبه خود، تحت تأثیر جنسیت، دینداری و تجربیات خیانت قرار دارد.

در نحوه واکنش و نگرش افراد نسبت به خیانت زناشویی، تفاوت‌های فردی وجود دارد. طرف خیانت‌دیده ممکن است به طور انتخابی، اطلاعاتی در مورد خیانت را انتخاب کند که برای رابطه، تهدیدآمیز یا آشتی‌جویانه باشد (شروت و ویگل، ۲۰۱۹). برای مثال، مردان و زنان از دید تکاملی، دو نگرش و رفتار ناهمگون به خیانت دارند (شاکلفورد و همکاران، ۲۰۰۸). در این راستا، جنسیت نه تنها به عنوان یک فرآیند آغازگر عمل می‌کند، بلکه به طور قابل توجهی باورها و ارزش‌های متفاوتی را به مردان و زنان منتقل می‌کند (مانش، ۲۰۱۰). انگیزه اغلب زنان برای خیانت زناشویی، تأمین نیازهای عاطفی و احساسی است و آن‌ها در مقایسه با مردان، دلایل پیچیده‌تری برای شروع و تداوم روابط فرازناشویی دارند (متنگا و همکاران، ۲۰۱۸). تفاوت‌های جنسیتی در شیوع و بروز خیانت زناشویی نقش دارند (وانگ و هسیونگ، ۲۰۰۸). در حالی که مردان، روابط جنسی را به عنوان مهم‌ترین علت خیانت زناشویی معرفی می‌کنند، زنان تمایل دارند در این گونه روابط، به دنبال دوستی یا برآورده کردن نیازهای عاطفی باشند. از طرفی، مردان نسبت به زنان، نگرش‌های مطلوب‌تر و سهل‌گیرانه‌تری نسبت به رابطه جنسی خارج از ازدواج دارند (لابرک و ویسمن، ۲۰۲۰؛ شیمبرگ و همکاران، ۲۰۱۶؛ تاگلر و جفرز، ۲۰۱۳؛ ویلسون و همکاران، ۲۰۱۱). هم‌چنین، فرون و همکاران (۲۰۱۶) نیز معتقدند، نگرش مطلوب مرد در این زمینه، حاصل نگرش سهل‌انگارانه جامعه در مورد بی‌وفایی مرد است. در نتیجه، مردان بیشتر احتمال دارد که باور کنند روابط خیانت‌آمیز، عادی یا حداقل قابل قبول است.

مطالعات مربوط به نقش نگرش نسبت به خیانت، همبستگی مثبتی را بین آن و خیانت نشان داده‌اند (توپلو-دمیرتاش و فینچام، ۲۰۱۸؛ مارتینز و همکاران، ۲۰۱۶؛ بریس و همکاران، ۲۰۱۴). نگرش‌ها بیشترین تأثیر را بر

رفتار خیانت زناشویی دارند و کانال کلیدی هستند که از طریق آن، قصد به ارتکاب خیانت ایجاد می‌شود (حاصلی و همکاران، ۲۰۱۹). البته نگرش، قابل تغییر است. برای مثال، نگرش منفی آمریکایی‌ها نسبت به رابطه جنسی خارج از ازدواج در طول دو دهه گذشته کاهش یافته است (لابرک و ویسمن، ۲۰۱۷). این تغییر نگرش در یک فرهنگ واحد، احتمالاً در نتیجه دسترسی به اینترنت و شاید تغییرات اجتماعی-اقتصادی باشد (ووسلر، ۲۰۱۶). مطالعات در مورد نگرش زن و مرد نسبت به خیانت زناشویی بسیار محدود است. در یکی از محدود مطالعات در این زمینه، توپلو-دمیرتاش و فینچام (۲۰۱۸) در بررسی نقش نگرش‌ها و نیت‌ها در خیانت زناشویی در زوج‌های ترکیه‌ای، ۴۲۰ نفر را مورد مطالعه قرار دادند. نتایج مطالعه آن‌ها نشان داد، مردان در مقایسه با زنان و افراد بی‌وفا در مقایسه با افراد غیرخیانت‌کار، نگرش‌ها و نیت‌های مطلوب‌تری نسبت به خیانت گزارش کردند. علاوه بر این، نیت‌ها نسبت به خیانت به طور کامل و تا حدی میانجی رابطه بین نگرش‌ها نسبت به خیانت و خیانت برای زنان و مردان بودند. با توجه به آنچه که مرور شد، خیانت یکی از آسیب‌زاترین رویدادهایی است که افراد در روابط خود با آن مواجه می‌شوند و با توجه به این که خیانت شریک زندگی، تهدیدهای جدی برای سلامت عاطفی و روانی ایجاد می‌کند، درک عوامل مؤثر در این پیامدها و شناسایی عوامل فردی که ممکن است شدت خیانت را کاهش دهند، بسیار مهم است (شروت و ویگل، ۲۰۲۰). از سوی دیگر، با توجه به این که نگرش‌ها شیوه برخورد ما را با جوانب مختلف زندگی مشخص می‌کنند و نمایان‌گر توقعات ما از زندگی است و با در نظر گرفتن این که نگرش‌ها می‌توانند مقدمه هر رفتار مثبت و منفی شوند، ضروری است قبل از این که به ریشه‌ها و عوامل مهار خیانت زناشویی پرداخته شود، نگرش‌های زمینه‌ساز و تسهیل‌کننده خیانت شناسایی شوند. کشف این عوامل نگرشی که نقش محافظتی دارند، می‌تواند اثرات مخرب خیانت زناشویی را برای زوجین کاهش دهند. در این بین، با توجه به این که در مطالعات مختلف، وقوع خیانت زناشویی بیشتر برای مردان گزارش شده است (آلن و اتکینز، ۲۰۱۲؛ گلدنبرگ، ۲۰۱۱؛ ژانفرو، ۲۰۰۹) مطالعه کیفی حاضر در پی پاسخ‌گویی به این سؤال اساسی است که نگرش‌های تسهیل‌کننده خیانت در مردان کدام هستند؟

روش

الف) طرح پژوهش و شرکت‌کنندگان

این پژوهش با رویکرد کیفی و روش پدیدارشناسی از نوع توصیفی انجام شد. جامعه مورد مطالعه در این پژوهش شامل تمامی مردان متأهلی بود که در سال ۱۴۰۳ به دلیل ارتکاب به خیانت زناشویی به یکی از مراکز مشاوره تحت نظارت سازمان بهزیستی در شهر بوشهر (شامل ۱۵ مرکز مشاوره: روان‌پویا، مهر ایران، یارا، رستا، نیک اندیش، آرامش، باران، ذهن‌زیبا، مهر و ماه، دکتر صیادی،فتاح‌پسند، نیروی انتظامی، دانا، مهر و ژین) مراجعه کرده بودند. لازم به ذکر است که نمونه مورد مطالعه در بدو شروع مطالعات کیفی، کاملاً مشخص و از پیش تعیین شده نیست؛ به عبارت دیگر، نیازی نیست تعداد دقیق افراد در گروه نمونه مشخص شود، بلکه نمونه‌گیری تا جایی ادامه خواهد یافت تا مصاحبه‌های شرکت‌کنندگان به حالت اشباع داده‌ها برسد (اسپیژال و همکاران، ۲۰۱۱). بر همین اساس، پس از مصاحبه نیمه ساختاریافته با ۴۲ مرد که مرتکب خیانت زناشویی شده بودند و زمانی که داده‌ها به حالت اشباع نظری رسید، جریان مصاحبه‌ها متوقف شد. ملاک‌های ورود به این مطالعه شامل جنسیت مرد، قرار داشتن در دامنه سنی ۳۰ تا ۴۶ سال، سپری شدن ده سال از شروع زندگی مشترک، قرار داشتن حداقل شش ماه در رابطه فرازناشویی، تکمیل فرم رضایت آگاهانه برای شرکت در فرایند پژوهش، سلامت جسمانی و روانی (با اذعان شرکت‌کننده و تأیید روان‌شناس بالینی مرکز مشاوره) و داشتن انگیزه مشارکت در مصاحبه و توانایی انتقال اطلاعات (با تأیید مصاحبه‌مقدماتی با شرکت‌کننده) بود و ملاک‌های خروج نیز شامل عدم تمایل شرکت‌کننده برای تداوم شرکت در پژوهش و نقض هر کدام از ملاک‌های ورودی مطالعه حاضر بود.

ب) ابزار

ابزار اصلی برای جمع‌آوری داده‌ها در این مطالعه، مصاحبه نیمه ساختاریافته بود. جهت تنظیم سؤالات مصاحبه و برای اطمینان از روایی محتوایی آن‌ها، ابتدا مطالعات مرتبط و مشابه پیشین مرور شد و سپس نظرات اساتید راهنما و مشاور و هم‌چنین افراد صاحب نظر در حوزه زوج درمانی و درمان خیانت زناشویی، اخذ شد و سپس به تهیه چارچوب کلی مصاحبه نیمه ساختاریافته اقدام شد. البته، علاوه بر مصاحبه‌های نیمه‌ساختارمند، از منابع اطلاعاتی دیگر مانند مشاهده رفتارهای غیرکلامی شرکت‌کنندگان و

یادداشت‌برداری پس از مصاحبه نیز در صورت نیاز استفاده شد. در مصاحبه‌های نیمه ساختاریافته، مصاحبه‌کننده (نویسنده اول) بدون هیچ‌گونه تئوری یا فرض از پیش تعیین شده به مصاحبه شونده‌ها اجازه می‌داد، دنیای ذهنی خود را بازگو کنند و موضوعات، سرعت، ترتیب و نحوه بیان خود را تعیین کنند. در ابتدای هر مصاحبه، پژوهشگر هدف مطالعه را برای شرکت‌کننده توضیح می‌داد و پس از کسب رضایت وی، زمان و روش مصاحبه با هماهنگی طرفین مشخص می‌شد. در ادامه، مصاحبه‌کننده از روش خاص برای حفظ تداوم مصاحبه‌ها استفاده می‌کرد، بدین صورت که مصاحبه‌ها با یک یا چند سؤال مشخص آغاز می‌شد و با پیشرفت مطالعه و بر اساس روند نمونه‌گیری نظری، تغییراتی در چارچوب سؤالات ایجاد می‌شد. برخی سؤالات جدید که از مصاحبه‌های قبلی استخراج شده بود، در مصاحبه‌های بعدی مطرح می‌شد. پس از پایان هر مصاحبه، محتوای آن در اسرع وقت پیاده‌سازی و کدگذاری می‌شد. پس از تحلیل مصاحبه اول و با توجه به یافته‌های حاصل از آن، فرآیند نمونه‌گیری نظری ادامه می‌یافت. این روند تا زمانی که داده‌ها به اشباع رسیده و شرکت‌کنندگان اطلاعات جدیدی ارائه نمی‌کردند (پس از مصاحبه با ۴۲ نمونه) ادامه پیدا کرد.

ج) روش اجرا

پس از اخذ مجوزهای لازم از دانشگاه هرمزگان و اداره بهزیستی شهرستان بوشهر و هماهنگی لازم با مراکز مشاوره تحت نظارت سازمان بهزیستی در شهر بوشهر (۱۵ مرکز)، با استفاده از نمونه‌گیری هدفمند (بر اساس ملاک‌های ورودی پژوهش) مردان متأهلی که اقدام به خیانت کرده بودند و داوطلب شرکت در فرایند پژوهش حاضر بود، انتخاب شدند. پس از مشخص کردن هر شرکت‌کننده، مصاحبه‌کننده (نویسنده اول مقاله) با استفاده از ضبط صوت و با کسب اجازه از مصاحبه شونده، مکالمات مصاحبه را ضبط می‌کرد تا کدها را استخراج کند و این عمل بعد از هر بار مصاحبه صورت گرفت و مصاحبه‌کننده پس از ۴۲ مصاحبه دریافت که کد جدیدی به کدهای قبلی اضافه نشد، به عبارت دیگر، اشباع داده‌ها رخ داد. فرایند مصاحبه با یک سؤال کلی در مورد این که چگونه خیانت اتفاق افتاد؟ آغاز شد. سایر نمونه سؤالات مصاحبه شامل موارد زیر بود: در مورد اولین باری که به رابطه فرازناشویی ورود کردید، توضیح دهید؟ چگونه تجربه‌ای بود؟ در حین خیانت، چه افکاری از ذهن شما عبور کرد؟

چه نگرش‌هایی باعث شد که شما به خود حق دهید که خیانت کنید؟ به جز این نمونه سؤالات اولیه، مصاحبه‌کننده هیچ سؤال از پیش تعیین شده یا ارجحی نداشته و مصاحبه به جای جلسات پرسش و پاسخ، بیشتر حالت گفتگو و مکالمه داشت. به طور کلی در فرایند فوق، مصاحبه‌ها با طرح سؤالات کلی شروع شده و با یک چارچوب انعطاف‌پذیر تعقیب می‌شد. مصاحبه‌های پژوهش در یک بازه زمانی ۵ ماهه انجام شد. البته لازم به یادآوری است که تحلیل داده‌های هر مصاحبه و استخراج کدها، بلافاصله بعد از انجام هر مصاحبه انجام شد. جهت تحلیل داده‌های پژوهش از روش کلازی^۱ (۱۹۷۸) استفاده شد. این روش در هفت مرحله انجام شد. پس از انجام هر مصاحبه، در مرحله اول، ابتدا بیانات ضبط شده شرکت‌کنندگان بلافاصله با همان قالب گفتاری آن‌ها به دقت پیاده‌سازی و تایپ شد. برای اطمینان چندین بار جلسات ضبط شده گوش داده شد و با متن تایپ شده مقایسه شد و موارد مبهم شناسایی شد. در مرحله دوم، بعد از صحت اطلاعات، تحلیل خط به خط انجام شده و بخش‌های معنادار مشخص شد. سپس عبارات و پاراگراف‌های اصلی استخراج شده و در قالب یک عبارت یا گزاره مفهومی کوتاه بیان شد. در مرحله سوم، به هر عبارت با توجه به مفهوم جمله، یک کد اختصاص داده شد و در حاشیه متن تایپ شده، یادداشت شد و در نهایت کدها با هم مقایسه شدند و در مرحله چهارم کدهای مشابه بر اساس ویژگی‌ها و ابعاد مشترک در کنار هم قرار گرفتند در این مرحله ۹۸ کدهای مفهومی اولیه به دست آمد بر همین اساس کدهای تکراری حذف و کدهای مشابه با هم ادغام شدند. در مرحله پنجم بر اساس مشابهت واحدهای معنایی، عبارات مهم برای دسته‌بندی معنایی استفاده شد که از باعث شکل‌گیری مضامین فرعی شد. در مرحله ششم، سعی شد

کدهای مفهومی استخراج شده برای شناسایی مضامین فرعی در طبقات موضوعی قرار داده شد و در نهایت، برای کشف مضامین اصلی، مضامین فرعی بررسی شده تا اشتراکات و شباهت‌های مفهومی آن‌ها به دست آید. مضامین اصلی کشف شده، در واقع یک توصیف جامع و یکپارچه از تجربیات شرکت‌کنندگان بودند. این توصیف شامل تمامی جنبه‌های مهم تجربیات افراد شرکت‌کننده بود که در مصاحبه‌های نیمه ساختار یافته به آن‌ها اشاره شده بود. در نتیجه فرایند کدگذاری، ۹۸ کد مفهومی اولیه، ۲۸ مضمون فرعی، ۱۳ مضمون اصلی و ۳ مضمون نهایی شناسایی شدند. در مرحله هفتم اعتباریابی داده‌ها انجام شد. در این پژوهش از سه تکنیک مرسوم کنترل و اعتباریابی توسط گروه نمونه (کدهای استخراج شده از مصاحبه هر شرکت‌کننده به وی برگردانده شد که آیا کد استخراج شده، تجربه او را در بر می‌گیرد یا خیر) مقایسه‌های تحلیلی (رجوع مرتب به کدهای مفهومی اولیه و مقایسه و ارزیابی مکرر داده‌ها) و استفاده از شیوه ممیزی (نظارت همکاران متخصص بر مراحل کدگذاری و مفهوم سازی و استخراج مقولات) استفاده شد. سپس به منظور بررسی پایایی مضامین کشف شده، این مضامین توسط ۵ نفر از متخصصان (اعضای هیات علمی دانشگاه هرمزگان و خلیج فارس بوشهر) مورد بررسی قرار گرفت و ضریب توافق آن مورد بررسی قرار گرفت. نتایج نشان دهنده توافق بالای ۸۹٪ بین متخصصان بود که بر اساس جدول مراتب اعتمادپذیری گویت (۲۰۱۴) زیاد، قابل توجه و تضمین‌کننده دیگری برای نشان دادن اطمینان و کفایت داده‌ها بود. هم‌چنین جهت تحلیل دقیق‌تر داده‌های پژوهش از نرم‌افزار مکس کیودا^۲ (نسخه ۲۰۲۰) نیز استفاده شد. در جدول ۱ اطلاعات جمعیت‌شناختی نوجوانان شرکت‌کننده در این مطالعه ارائه شده است.

جدول ۱. اطلاعات جمعیت‌شناختی شرکت‌کنندگان در مطالعه حاضر

کد شرکت‌کننده	سن	میزان تحصیلات	مدت ازدواج	مدت خیانت	نوع خیانت	تعداد خیانت
۱	۳۶	دیپلم	۱۱	۱/۵ سال	عاطفی	۱
۲	۳۸	فوق دیپلم	۱۱	۹ ماه	جنسی	۱
۳	۳۲	فوق دیپلم	۱۶	۱۱ ماه	عاطفی-جنسی	۱
۴	۳۵	دیپلم	۱۶	۱ سال	جنسی	۲
۵	۳۵	فوق دیپلم	۱۵	۱ سال	جنسی	۱
۶	۴۲	فوق دیپلم	۱۱	۱ سال	عاطفی-جنسی	۱
۷	۳۰	کارشناسی	۱۲	۱۱ ماه	عاطفی	۲
۸	۴۵	دیپلم	۱۷	۱ سال	عاطفی	۲

1. Colaizzi Method

2. Max QDA

کد شرکت‌کننده	سن	میزان تحصیلات	مدت ازدواج	مدت خیانت	نوع خیانت	تعداد خیانت
۹	۴۱	کارشناسی ارشد	۱۶	۱/۵ سال	جنسی	۱
۱۰	۳۶	کارشناسی	۱۱	۱/۵ سال	عاطفی-جنسی	۲
۱۱	۳۴	کارشناسی ارشد	۱۶	۹ ماه	جنسی	۲
۱۲	۴۱	فوق دیپلم	۱۲	۱ سال	جنسی	۲
۱۳	۳۹	کارشناسی	۱۸	۱/۵ سال	جنسی	۲
۱۴	۴۰	دیپلم	۱۴	۱۱ ماه	جنسی	۱
۱۵	۴۲	کارشناسی	۱۱	۲ سال	عاطفی-جنسی	۲
۱۶	۳۴	کارشناسی	۱۳	۸ ماه	عاطفی	۳
۱۷	۳۶	فوق دیپلم	۱۶	۱۰ ماه	عاطفی	۱
۱۸	۴۱	کارشناسی	۱۲	۳ سال	عاطفی	۱
۱۹	۳۶	کارشناسی	۱۲	۱/۵ سال	عاطفی	۱
۲۰	۳۰	فوق دیپلم	۱۲	۱ سال	عاطفی	۱
۲۱	۳۷	کارشناسی ارشد	۱۶	۲ سال	عاطفی-جنسی	۱
۲۲	۳۷	دیپلم	۱۱	۴ سال	عاطفی-جنسی	۱
۲۳	۴۰	کارشناسی	۱۵	۱/۵ سال	عاطفی-جنسی	۳
۲۴	۳۵	کارشناسی ارشد	۱۶	۹ ماه	جنسی	۲
۲۵	۳۹	فوق دیپلم	۱۲	۱ سال	جنسی	۱
۲۶	۴۶	کارشناسی ارشد	۱۳	۵ سال	جنسی	۲
۲۷	۴۰	کارشناسی	۱۶	۲ سال	جنسی	۲
۲۸	۳۵	دیپلم	۱۱	۱/۵ سال	عاطفی	۱
۲۹	۳۲	دیپلم	۱۵	۹ ماه	جنسی	۲
۳۰	۴۵	دیپلم	۱۶	۳ سال	جنسی	۱
۳۱	۴۰	کارشناسی ارشد	۱۱	۱۱ ماه	جنسی	۱
۳۲	۳۷	کارشناسی ارشد	۱۳	۲ سال	جنسی	۲
۳۳	۳۷	فوق دیپلم	۱۱	۴ سال	عاطفی-جنسی	۲
۳۴	۴۱	دیپلم	۱۵	۸ ماه	عاطفی-جنسی	۲
۳۵	۳۲	دیپلم	۱۶	۱/۵ سال	عاطفی-جنسی	۲
۳۶	۳۴	دیپلم	۱۶	۳ سال	جنسی	۱
۳۷	۳۳	دیپلم	۱۶	۱ سال	عاطفی-جنسی	۲
۳۸	۴۰	کارشناسی	۱۶	۲ سال	عاطفی-جنسی	۱
۳۹	۳۸	کارشناسی	۱۳	۲ سال	جنسی	۱
۴۰	۳۴	کارشناسی ارشد	۱۵	۱۱ ماه	عاطفی-جنسی	۲
۴۱	۳۲	فوق دیپلم	۱۲	۸ ماه	عاطفی-جنسی	۳
۴۲	۳۰	فوق دیپلم	۱۳	۱۰ ماه	عاطفی-جنسی	۱

و کاهش حس بویایی، ساختار و عملکرد حس چشایی، گیرنده‌های حس لامسه و گیرنده‌های حسی در جانوران پرداخته شد. خلاصه جلسات مدل محقق ساخته آموزش راهبرد مفهومی در جدول ۲ ارائه شده است.

هم‌چنین برای گروه آزمایش دوم، آموزش راهبرد مفهومی در طی ۹ جلسه هفتگی ۹۰ دقیقه‌ای متناسب با اصول راهبرد نقشه مفهومی و با محتوایی از قبیل اجزای دستگاه حسی، اندام‌های حسی در انسان، بخش‌های مختلف چشم، بیماری‌های چشم، ساختار گوش، حس بویایی، فواید آن و افزایش

یافته‌ها

در مجموع در مطالعه حاضر، ۴۲ نفر از مردان متأهل ساکن شهر بوشهر که مرتکب خیانت زناشویی شده بودند، مشارکت کردند. سن شرکت‌کنندگان، بین ۳۰ تا ۴۵ سال با میانگین ۳۷/۰۷ سال و طول مدت ازدواج، بین ۱۱-۱۸ و میانگین آن ۱۳/۸۰ سال بود. هم‌چنین مدت حضور شرکت‌کنندگان در روابط فرازناشویی، بین ۸ ماه تا ۴ سال بود. برای پاسخ‌گویی به سؤال اصلی مطالعه حاضر مبنی بر این که «نگرش‌های تسهیل‌کننده خیانت در مردان کدام هستند؟» نخست، با ۴۲ مرد متأهل که مرتکب

خیانت زناشویی شده بودند، مصاحبه‌های نیمه ساختاریافته انجام شد. در جریان این مصاحبه‌ها از ۹۸ کد مفهومی (مفاهیم اولیه) استخراج شد و سپس کدهای مفهومی بر اساس اشتراکات و شباهت‌ها در طبقات موضوعی قرار داده شدند و در این طبقه‌بندی، ۲۸ مضمون فرعی شناسایی شد و در نهایت، مضامین فرعی شناسایی شده، یکپارچه شده و ۱۳ مضمون اصلی و سه مضمون نهایی (نگرش‌های فردی، نگرش‌های ارتباطی - زناشویی و نگرش‌های اجتماعی) کشف شدند. مجموعه مضامین کشف شده در مطالعه حاضر در جدول ۲ ارائه شده است.

جدول ۲. مضامین فرعی، اصلی و نهایی شناسایی شده از مصاحبه با مردان دارای تجربه خیانت زناشویی در مطالعه حاضر

مفاهیم اولیه (کدهای مفهومی)	مضامین فرعی	مضامین اصلی	مضامین نهایی
دلسوزی، آسیب‌دیدگی، بحرانی بودن شرایط و بی‌کسی و بی‌پناهی	ترحم	ایثارگری	نگرش‌های فردی
احساس پشیمانی از کمک نکردن، احساس گناه از بی تفاوتی، اضطراب از عدم مراقبت و نشخوار فکری برای کمک نکردن	عذاب وجدان		
اعتماد به نفس و تحصیلات	پایگاه اجتماعی		
عقب افتادگی، لذت نبردن، تمام شدن فرصت‌ها و جوانی نکردن	سن	استحقاق	
احساس قدرت و آزادی، افزایش فرصت، تغییر در ارزش‌ها، تغییر در سبک زندگی و اعتماد به نفس کاذب	ثروت		نگرش‌های اجتماعی
نگهداری از نسل قبلی، ورود فرزندان به دانشگاه و خروج فرزندان از خانه	تغییرات در خانواده		
مرگ والدین و مرگ فرزند	مرگ		
تولد فرزند، بارداری سخت همسر، افسردگی پس از زایمان همسر و عدم آشنایی با مراقبت از فرزند	تولد فرزند	تکالیف رشدی	
تزریق نشاط و سرزندگی، تکراری شدن و بی‌حوصلگی	یکنواختی	هیجان خواهی	نگرش‌های ارتباطی - زناشویی
نیاز به یک تنوع، تجربه زنان جدید و تجربه رابطه جنسی جدید	تنوع طلبی		
تجربه هیجانات شدید اولیه و تجربه حس بی‌قراری سال‌های اولیه	کاهش شور و اشتیاق	تجدید صمیمیت	
غر زدن، عدم اختصاص وقت و عدم گفتگو	کاهش صمیمیت		
بی‌اهمیتی جنسی و عدم اولویت جنسی	بی تفاوت در نیاز جنسی		نگرش‌های اجتماعی
تجربیات ناخوشایند جنسی، بی میلی جنسی، سردمزاجی و رابطه جنسی دردناک	ناکارآمدی جنسی	مشکلات جنسی	
اضطراب بچه‌داری، عدم مهارت جنسی و عدم دانش جنسی	عدم دانش صحیح جنسی		
عدم پذیرش، عدم مقبولیت فکری، بی احترامی به تصمیمات و مرغ همسایه غازه	عدم مقبولیت	نگرش‌های	
عدم رضایت، تقدیر نکردن و مقایسه کردن	نادیده گرفته شدن	تأیید طلبی	نگرش‌های اجتماعی
عقل کل بودن، از خود متشکر بودن، لجبازی و ساز مخالف زدن	عدم توافق		
درک نکردن، دریچه نگاه متفاوت و سطحی‌نگری،	عدم هم‌فهمی	عدم تفاهم	
اثبات توانایی، کینه، خشم، احساس بازنده بودن، تزیق، مجازات و حس درد متقابل	انتقام	انتقام	
احساس شکست از تغییر، بن بست در ارتباط، امتحان راه‌های گوناگون و بی‌فایده بودن ادامه زندگی	ناامیدی از تغییر	تمایل به پایان رابطه	نگرش‌های اجتماعی
تعارض، دلزدگی، با هم حرفی نداشتن و حس عدم امنیت	طلاق عاطفی		
هم‌گیری دوستان در خیانت، ارزش‌مندی خیانت در دوستان، نشانه قدرت و زرنگی	همه‌گیری دوستان	گروه همسالان	
همدستی دوستان، عادی‌سازی دوستان، فراهم کردن مسیر و دور زدن همسر توسط دوستان	مشارکت دوستان		
عار نبودن، مرد بودن، ناموس نبودن، حق آزادی و جسارت مردانه	آزادی مردانه	نگاه جنسیتی	نگرش‌های اجتماعی
خوش گذرانی، حق چهار ازدواج داشتن و رفع تکلیف مالی	فرهنگ عمومی		
تداوم دوستی از کودکی تا بزرگسالی، عدم ممانعت خانواده از کنار هم بودن بچه‌ها در سن نوجوانی، درهم بودن جنسیتی	همزیستی مشترک	هنجار سازی	
در والدین			
تعریف نادرست از خیانت، دوست اجتماعی و رسانه	عادی سازی		

همان طور که در جدول ۲ مشاهده می‌شود، از بررسی و تحلیل مصاحبه‌های نیمه ساختار یافته با مردان متأهلی که مرتکب خیانت زناشویی شده بودند، ۱۳ مضمون اصلی شناسایی شده و از ترکیب آن‌ها نیز، ۳ مضمون نهایی (نگرش‌های فردی، نگرش‌های ارتباطی- زناشویی و نگرش‌های اجتماعی) کشف شد. در ادامه به نحوه شکل‌گیری و کشف مضامین نهایی و نمونه تجارب زیسته شرکت‌کنندگان در مطالعه حاضر پرداخته می‌شود.

مضمون نهایی اول: نگرش‌های فردی

مضمون نهایی نگرش فردی به نحوه تفکر، احساس و رفتار یک فرد در مورد خیانت اشاره دارد به عبارت دیگر، نگرش، دیدگاه یا طرز فکر شخصی نسبت به خیانت است که شامل جنبه‌های شناختی (باورها)، عاطفی (احساسات) و رفتاری (تمایلات به عمل) می‌شود و در مطالعه حاضر از ادغام مضامین اصلی «ایثارگری، استحقاق، تکالیف رشدی و هیجان خواهی»، مضمون نهایی نگرش‌های فردی به وجود آمد.

مضمون اصلی ایثارگری: مضامین فرعی ترحم و عذاب وجدان را شامل می‌شود. شرکت‌کننده شماره ۲۸ پیرامون این مضمون، این گونه گفت: «او در شرایط بحرانی بود و هیچ کسی را نداشت و من فقط داشتم راهنمایی می‌کردم. او به یک مشاور نیاز داشت ولی هزینه نداشت. من بهش راهنمایی می‌دادم و کار دیگری نمی‌کردم؛ و شرکت‌کننده شماره ۴۲ نیز گفت: «او خیلی بی‌دست و پا بود. مثل من ضربه‌های زیادی از روزگار خورده بود. دوست نداشتم انسانی دیگری هم مثل من بی‌کسی را تجربه کند و کمکش کردم ولی بعداً کار به مسائل عاطفی کشیده شد، مردها خیلی بد شده‌اند و فقط به فکر تمایلات جنسی خودشان هستند. قبلاً از مردی کمک گرفته بود و بهش آسیب زده بودند». مرد شماره ۱۰ نیز در مورد عذاب وجدانش گفت: «دلم برایش می‌سوزد. می‌ترسم اگر من کمکش نکنم به فرد دیگری که هرزه باشد، پناه می‌برد».

مضمون اصلی استحقاق: مضامین فرعی پایگاه اجتماعی، سن و ثروت را در بر می‌گرفت. در این مورد، مرد شماره ۵ گفت: «من خیلی تلاش کردم که خودم را ارتقا دهم به ویژه در زمینه تحصیلی، چون تحصیلاتم را بالا برده‌ام انسان موجه تری هستم و هر کسی تمایل دارد، با من باشد». مرد شماره ۲۲ نیز گفت: «تحصیلاتم که افزایش پیدا کرد، اعتماد به نفسم هم بالا رفت و احساس کردم برای این که دنیا دیده‌تر و به روزتر شوم، باید رابطه‌های جدیدی را تجربه کنم که این روابط هم با خانم‌ها بود». مرد شماره ۲۲

نیز چنین گفت: «دوره جوانی ما از این چیزها نبود حالا که همه امکانات فراهمه، دلم می‌خواد تا نمردم کیف دنیا کنم» مرد شماره ۴ نیز در مورد این مضمون گفت: «در دنیای امروز پول حرف اول را می‌زند همه دوست دارند با فرد پول داری باشند، برایشون خرج کنه که خیالشون راحت باشد، من هم چون پول دارم، هر کسی تمایل دارد با من باشد».

مضمون اصلی تکالیف رشدی: شامل مضامین فرعی تغییرات در خانواده، مرگ و تولد فرزند بود. شرکت‌کننده شماره ۴۰ در این مورد گفت: «وقتی پدرش مریض شد و خواهر و برادرهایش بی مسئولیت بودند و تمام مسئولیت‌ها به دوش همسر من افتاد و او درگیر نگهداری از پدرش شد و همسر من وقت کافی برای من نداشت، من به خودم حق دادم خیانت کنم». مرد شماره ۲۱ نیز گفت: «تا قبل از این که اولین فرزندم به دنیا بیاید همه چیز خوب بود ولی بعد از آن که اولین فرزندم به دنیا آمد، همسر من نسبت به من بی‌توجه شد و بیشتر درگیر رفع نیازهای بچه و چالش‌های آن‌ها شد. من به خودم حق دادم که خیانت کنم».

مضمون اصلی هیجان خواهی: شامل مضامین فرعی یکنواختی و تنوع طلبی است. در این زمینه مرد شماره ۱ گفت: «زندگی با همسر من خوب بود دعوایی نداشتم ولی احساس کردم به یک تنوع نیاز دارم. دوست داشتم به زندگی فردی خودم یک نشاط و سرزندگی تزریق کنم». مرد شماره ۳ نیز گفت: «همه چی برایم تکراری شده بود دوست داشتم رابطه با یک فرد دیگر هم تجربه کنم. همسر من برایم تکراری شده بود». مرد شماره ۲۵ نیز چنین بیان کرد: «بعضی از زن‌ها در محیط کار یا بیرون نظرم را جلب می‌کردند. آن‌ها از همسر من زیباتر، پرنرتری‌تر و با سیاست‌تر بودند و تمایل داشتم، بینم ارتباط با آن‌ها چگونه است».

مضمون نهایی دوم: نگرش‌های ارتباطی- زناشویی

به مجموعه باورها، احساسات و رفتارهایی اشاره دارد که افراد در روابط عاطفی و زناشویی خود بروز داده و زمینه خیانت را ایجاد می‌کنند. این نگرش‌ها می‌توانند مثبت یا منفی باشند و تأثیر قابل توجهی بر کیفیت و پایداری روابط داشته باشند. این مضمون نهایی شامل مقوله‌های «تجدید صمیمیت، مشکلات جنسی، تأیید طلبی، عدم تفاهم، انتقام و تمایل به پایان رابطه» بود.

مضمون اصلی تجدید صمیمیت: شامل مضامین فرعی کاهش شور و اشتیاق و کاهش صمیمیت بود. شرکت‌کننده شماره ۱۵ در این مورد گفت: «دلم

عالمی دیگره سیر می‌کنه. بی‌خیاله، ساکنه، چند ساله باهاش زندگی می‌کنم، گاهی تسکین استرس‌ها و درد های من نبود».

مضمون اصلی انتقام: در مورد مضمون انتقام، مرد شماره ۸ گفت: «می‌خواستم بهش اثبات کنم که منم می‌تونم می‌خواستم اون هم دردی که من تجربه کردم را تجربه کنه می‌خواستم بدونه خیانت درد داره». مرد شماره ۱۱ نیز انتقام خود را چنین روایت کرد: «او به من خیانت کرد (مکث می‌کند) نه می‌تونستم از رابطه خارج شوم و نه می‌توانم همین جوری ره‌اش کنم. باید یه کاری می‌کردم که بدونه چه بلایی سر من آورده».

مضمون اصلی تمایل به پایان رابطه: شامل ناامیدی از تغییر و طلاق عاطفی می‌شود. در مورد ناامیدی از تغییر، مرد شماره ۲۴ گفت: «من قید این زندگی را زدم، این زندگی دیگه هیچ ارزشی برایم ندارد و نیازهایم در آن رفع نمی‌شود. بهتره اون برای خودش زندگی کند و من برای خودم». درباره طلاق عاطفی نیز مرد شماره ۴۱ چنین روایت کرد: «چیزی دیگه بین ما باقی نمانده بود (مکث می‌کند) نه احترامی، نه عشقی و نه تعهدی. من خیانت می‌کردم چون دلبستگی به این زندگی ندارم و از نظر من همه چی تمام شده است».

مضمون نهایی سوم: نگرش‌های اجتماعی

به باورها، احساسات و تمایلات گروه‌های اجتماعی نسبت به پدیده خیانت اشاره دارد و نقش مهمی در شکل‌گیری رفتارها و تصمیم‌گیری‌های فردی و جمعی ایفا می‌کند و شامل مضمین اصلی گروه همسالان، نگاه جنسیتی و هنجارسازی است.

مضمون اصلی گروه همسالان: شامل مضامین فرعی همه‌گیری دوستان و مشارکت دوستان است. در مورد مضمون همه‌گیری دوستان، مرد شماره ۳۷ گفت: «فقط من که خیانت نکردم، همه دوستانم دارند خیانت می‌کنند». مرد شماره ۳۶ نیز گفت: «دوستانم می‌گفتند تو بی‌عرضه‌ای و تو زورنگ نیستی و دوستانم با زن دیگری بودن را نشانه قدرت می‌دانستند». در مورد مشارکت دوستان نیز مرد شماره ۳۷ چنین گفت: «دوستانم گفتند یکی را برات جور می‌کنیم. دوستم مسیر آشنایی ما را ایجاد کرد و دوستم کمکم کرد که همسر را بیچانم».

مضمون اصلی نگاه جنسیتی: مضامین فرعی آزادی مردانه و فرهنگ عمومی را در بر داشت. شرکت‌کننده شماره ۲ در مورد مضمون آزادی مردانه گفت: «من می‌توانم رابطه داشته باشم ولی همسر حق ندارد، چون همسر

یه دلتنگی، یه بقراری عاشقانه می‌خواست مثل سال‌های اول زندگی» در مورد مضمون کاهش صمیمیت، مرد شماره ۴ گفت: «خسته شده بودم از غرهای همسر. همسر دیگه اون فرد سال‌های اول زندگی نبود شاید هم منم دیگه اون آدم نبودم و دنبال یه هیجان جدید بودم، هیجانی شبیه سال‌های اول زندگی مشترک».

مضمون اصلی مشکلات جنسی: شامل مضامین فرعی بی‌تفاوتی در نیاز جنسی، ناکارآمدی جنسی و عدم دانش صحیح جنسی بود. مرد شماره ۳۳ درباره بی‌تفاوتی در نیاز جنسی گفت: «نیاز جنسی برای همسر مهمیتی نداشت. اگر برای چند ماه رابطه‌ای نداشتیم ابراز نگرانی که نمی‌کرد، حتی خوشحال هم بود». در مورد ناکارآمدی جنسی نیز مرد شماره ۳۱ گفت: «همسر به نیازهای جنسی من توجهی نداشت و همیشه من را به گرم مزاجی متهم می‌کرد، در صورتی که من عادی بودم و او سرد مزاج بود». آخرین مضمون فرعی نیز عدم دانش جنسی بود که شرکت‌کننده شماره ۲۷ در مورد آن چنین گفت: «همسر رابطه جنسی را بلد نبود از طرفی فردی باحیا بود و دنبال یادگیری هم نبود و همین عامل باعث شد من از رابطه دلسرد شوم و به دنبال خیانت برم».

مضمون اصلی تأیید طلبی: شامل عدم مقبولیت و نادیده گرفتن است. مرد شماره ۲۴ در مورد عدم مقبولیت گفت: «همسر به تصمیمات من احترام نمی‌گذاشت چون قبولم نداشت مگه من چی کم داشتم که همسر من را قبول نداشت و من را به دید شریک زندگیش نمی‌دانست» مرد شماره ۲۰ نیز در این مورد با ذکر یک ضرب‌المثل گفت: «هیچ چیز من مورد پسند او نبود همیشه مرغ همسایه برآش‌غاز بود و همیشه من را با دیگران مقایسه می‌کرد و بارها و بارها دیگران را به رخ من کشید». در مورد نادیده گرفته شدن نیز مرد شماره ۳۵ گفت: «همسر من را فردی ناتوان می‌بیند. او همیشه احساسات و رفتارهای من را سرکوب می‌کرد».

مضمون اصلی عدم تفاهم: شامل عدم توافق و هم‌فهمی است. در مورد عدم تفاهم، مرد شماره ۲۹ گفت: «همسر همیشه ساز خودش را می‌زند. انگار اصلاً یاد نگرفته، فرد دیگری غیر از خودش هم هست که خواسته‌هایی دارد. با دعوا هم که شده بود می‌خواست حرف خودش را به کرسی بنشونه و منم معمولاً چون دوست نداشتم کسی صدایم را بشنود کوتاه می‌آمدم». درباره عدم هم‌فهمی نیز مرد شماره ۳۷ چنین گفت: «همسر در

ناموس من است و لکه ننگش برای همیشه است و پاک نمی‌شود». هم‌چنین دربارهٔ مضمون فرعی فرهنگ عمومی مرد شمارهٔ ۲۵ گفت: «تا ۴ تا زن برای مرد مجازه حالا ما نمی‌تونیم زن بگیریم، خیانت میکنیم».

مضمون اصلی هنجارسازی: شامل همزیستی مشترک و عادی‌سازی بود. در مورد همزیستی مشترک مرد شمارهٔ ۱۲ گفت: «از بچگی همیشه با دخترهای فامیل در ارتباط بودیم و وقتی هم به نوجوانی رسیدیم و گزینه‌ای در من شکل گرفت، دوست دختر داشتم و هیچ مسئله خاصی هم نبود و خانواده هم هیچ وقت ممانعت نمی‌کردند». همین شرکت‌کننده شمارهٔ ۱۲ در مورد عادی‌سازی نیز چنین بیان کرد: «حالا فقط چند تا پیامک بین ما رد و بدل شده و رابطه جنسی که نداشتیم».

بحث و نتیجه‌گیری

این پژوهش با هدف، شناسایی نگرش‌های تسهیل‌کننده خیانت در مردان دارای تجربه خیانت زناشویی در شهر بوشهر انجام شد. یافته‌های این پژوهش نشان داد که نگرش‌های تسهیل‌کننده خیانت زناشویی در مردان شامل ۳ مضمون نهایی و ۱۳ مضمون اصلی شامل، نگرش‌های فردی (ایثارگری، استحقاق، تکالیف رشدی و هیجان‌خواهی)، نگرش‌های ارتباطی- زناشویی (تجدید صمیمیت، مشکلات جنسی، تایید طلبی، عدم تفاهم، انتقام و تمایل به پایان رابطه) و نگرش‌های اجتماعی (گروه همسالان، نگاه جنسیتی و هنجارسازی) بود.

اولین مضمون نهایی کشف شده در این مطالعه به عنوان نگرش‌های تسهیل‌کننده خیانت زناشویی در مردان خیانت‌کننده، مضمون نگرش‌های فردی بود که خود از چهار مضمون اصلی ایثارگری، استحقاق، تکالیف رشدی و هیجان‌خواهی تشکیل شده بود. این یافته در مضمون ایثارگری با نتایج مطالعات نورنچی و همکاران (۲۰۱۹) و یوسفی و همکاران (۱۳۸۹) همسو است. در تبیین این یافته می‌توان گفت، برخی مردان چنان درگیر کمک کردن و کم کردن رنج‌های طرف مقابل می‌شوند که مرزهای سالم ارتباط را زیر پا گذاشته و وارد رابطه فرازناشویی می‌شوند. در این شرایط، نشخوار فکری و اضطراب به گونه‌ای در این مردان فعال می‌شود که راهی جز کمک کردن بی حد و مرز وجود ندارد، هر چند از قبل برنامه‌ریزی برای خیانت به همسرشان نداشته‌اند. در راستای تأیید مضمون اصلی ایثارگری، نتایج مطالعه نورنی و همکاران (۲۰۱۹) نیز نشان می‌دهد که اضطراب،

احساس گناه و نشخوارهای فکری می‌توانند احساسات پیچیده‌ای را در افراد ایجاد کنند و در همین شرایط، اگر فردی نیاز به کمک و حمایت داشته باشد، طرحواره ایثار در فرد می‌شود. از سوی دیگر، طرحواره‌های ناسازگار اولیه ممکن است فرد را به سمتی سوق دهند که رفتارهای خودتخریبی مانند خیانت زناشویی را در پیش بگیرد. خیانت زناشویی می‌تواند بر اساس طرحواره‌های ناسازگار اولیه و نیازهای پنهان رخ دهد که تا زمانی که فرد در فرایند درمان از آن‌ها آگاهی پیدا نکرده باشد، می‌تواند به عنوان یک الگوی تکراری در رابطه ادامه پیدا کند و فرد را تبدیل به یک فرد خیانت‌کننده با الگوهای تکراری کند و فرد بدون این که به منطق توجه کند، به صورت احساسی مرزهای سالم ارتباطی را نادیده گرفته و در تکاپوی کمک به افراد می‌شود که این می‌تواند موجب بروز سواستفاده و خیانت در افراد شود (آقای و همکاران، ۱۳۹۸). مضمون اصلی بعدی، استحقاق بود. این یافته با نتایج مطالعه فینچام و می (۲۰۱۷) و نوایی و محمدی‌آریا (۱۳۹۴) همسو است. در تأیید این یافته، نتایج مطالعه نوایی و محمدی‌آریا نشان داد که زوجین متأهل از طرحواره‌های اولیه ناسازگار از جمله استحقاق برای توجیه روابط فرازناشویی استفاده می‌کنند. به نظر می‌رسد افراد دارای این طرحواره ممکن است احساس کنند که قوانین و محدودیت‌ها برای آن‌ها صدق نمی‌کند و بنابراین ورود به روابط فرازناشویی را به عنوان حقی برای خود تلقی کنند. هم‌چنین در تبیین این نتیجه باید گفت که تحصیلات، ثروت و ارتقای جایگاه (به عنوان نمادهای استحقاق) می‌تواند به فرد احساس قدرت و آزادی دهد و تغییراتی را در ارزش‌ها و نگرش‌های فرد ایجاد کرده و به دنبال آن سبک زندگی فرد را تحت تأثیر قرار دهد و این نگرش را در فرد ایجاد کند که مجاز به انجام هر عمل اخلاقی و غیراخلاقی است (آلتینوک و کیلیچ، ۲۰۲۰). ارتقا جایگاه اجتماعی همچون سن و تحصیلات می‌تواند فرد را دچار نوعی اعتماد به نفس کاذب کرده و فرد امتیازاتی را برای خود قایل شود که رابطه فرازناشویی را برای خود مجاز بداند، اما افرادی که از دوران کودکی ارزش‌های مرتبط با بافت‌های فرهنگی و اخلاقی غنی در آن‌ها نهادینه شده است با تغییر در جایگاه اجتماعی و یا تحصیلات، همچنان اصالت خود را حفظ کرده و از موقعیت جدید، نه در مسیر رابطه فرازناشویی، بلکه در راه ارتقای رابطه زناشویی استفاده کنند (فینچام و می، ۲۰۱۷؛ دیمتر، ۲۰۱۶). مضمون اصلی دیگری که در شکل‌گیری مضمون نهایی نگرش‌های فردی مؤثر بود، تکالیف

رشدی بود. این یافته با نتایج مطالعات بوزویان و اشمیدبرگ (۲۰۲۳) و صمدی کاشان (۱۳۹۸) همسو است. در تبیین این یافته باید گفت در چرخه زندگی خانوادگی، مرگ والدین، مرگ فرزند، نگهداری از نسل قبلی، ورود فرزندان به دانشگاه، خروج فرزندان از خانه مواردی هستند که می‌توانند بر تک تک اعضای خانواده مؤثر باشند. از سوی دیگر، هر استرسور افقی و عمودی می‌تواند خانواده را تحت تأثیر قرار دهد و خانواده بسته به انسجامی که دارد می‌تواند بعد از این استرس، خود را باز یابد یا درگیر آسیب‌های جدید (برای مثال، خیانت زناشویی) شود. در رویکردهای سیستمی، چرخه زندگی خانوادگی شامل چرخه‌های زندگی فردی است هر رویدادی که در خانواده رخ دهد از ازدواج، مرگ، بیماری، ورود و خروج یک فرزند می‌تواند بر این چرخه اثر بگذارد و متعاقب آن بر رویدادهایی که در خانواده پیش می‌آید مؤثر باشد. این چرخه‌ها می‌تواند موجب رشد و پویایی خانواده یا موجب تغییر در ساختار خانواده و آسیب شود (کوپ‌گوردون و میچل، ۲۰۲۰). آخرین مضمون اصلی در این بخش، مضمون هیجان خواهی بود. این یافته با نتایج مطالعات ایسما و نورتیپ (۲۰۱۹) و شفيعی و اعتمادی (۱۳۹۶) همسو است. در تبیین این یافته، معتقدند افراد هیجان‌خواه نوعی نیاز به احساسات و تجربیات جدید، گوناگون و پیچیده دارند و حاضرند برای کسب این تجربیات، به اعمال مخاطره‌آمیز فیزیکی یا اجتماعی از جمله روابط فرازناشویی اقدام کنند (قجرعزندانلو و مصلحی جویباری، ۱۴۰۴). در تأیید این یافته، نتایج مطالعه شفيعی و اعتمادی نیز نشان داد که هیجان‌خواهی در افراد می‌تواند با رفتارهای غیراخلاقی از جمله میل به خیانت همراه باشد. وقتی که افراد هیجان‌خواه مرتکب خیانت زناشویی می‌شوند، فقط به هیجان تجربه جدید می‌اندیشند و کمتر به پیامدهای آن فکر می‌کنند.

دومین مضمون نهایی کشف شده در این مطالعه، مضمون نگرش‌های ارتباطی- زناشویی بود که خود از مضامین اصلی تجدید صمیمیت، مشکلات جنسی، تأییدطلبی، عدم تفاهم، انتقام و تمایل به پایان رابطه تشکیل شده بود. در مورد مضمون تجدید صمیمیت، این یافته با نتایج مطالعات اهرمیان و همکاران (۱۴۰۰) و شریفی ساعی و آزادارمکی (۱۴۰۰) همسو است. در تبیین این یافته می‌توان گفت، گذر زمان، عدم مهارت‌های زوجین، عدم مراقبت از عشق اولیه موجب می‌شود صمیمیت بین زوجین سیر نزولی پیدا کند، طبق رویکرد تجربه عشق مجدد، زوجین به دلیل این

که همیشه نگاهی به عشق اولیه خود دارند و در حال حاضر به دلایلی نمی‌توانند در رابطه خود این عشق و صمیمیت را تجربه کنند برای تجدید این صمیمیت وارد رابطه فرازناشویی می‌شوند، این مورد می‌تواند فرد را به خیانت و گرداب از هم پاشیدن رابطه سوق دهد (روکاچ و چان، ۲۰۲۳). مضمون اصلی بعدی، مشکلات جنسی بود. در بسیاری از اوقات، مشکلات جنسی در بستری تفاوتی در نیاز جنسی رخ می‌دهد و می‌تواند شامل بی‌اهمیتی جنسی و عدم اولویت جنسی باشد که باعث سرد شدن رابطه جنسی شود. این یافته با نتایج مطالعات شریفی ساعی و آزادارمکی (۱۴۰۰) و فانگ و همکاران (۲۰۰۹) همسو است. در تبیین این یافته می‌توان گفت، در یک ازدواج سالم، وجود رابطه جنسی مطلوب، به نحوی که بتواند موجب تأمین رضایت طرفین شود، نقش بسیار مهمی در موفقیت و پایداری کانون خانواده و روابط زوجین دارد، اما زمانی که فرد در برطرف کردن این نیاز اساسی با مشکل مواجه شود، ممکن است اعمال و رفتارهای گوناگونی را در پیش گیرد که یکی از آن‌ها ممکن است ورود به روابط فرازناشویی باشد (سلطانی‌زاده و باجلانی، ۱۳۹۹). یکی دیگر از مضامین اصلی کشف شده در این پژوهش، تأییدطلبی بود. در پژوهش حاضر، مردان مورد مطالعه از این که همسرشان هیچ وقت به رضایت کافی نمی‌رسند، آن‌ها را تقدیر نکرده، مورد پذیرش قرار نمی‌دهند و دایما بی‌احترامی و بی‌اعتنایی در تصمیمات مربوط به زندگی زناشویی دریافت می‌کنند، گله مند بودند. این یافته با نتایج مطالعه تاجیک بالائی (۱۳۹۴) همسو بود. تأیید شدن در رابطه همسران به معنای احساس امنیت، پذیرش و ارزش‌گذاری از سوی همسر است. این احساس از طریق رفتارهای حمایتی، گوش دادن فعال، ابراز محبت و احترام و هم‌چنین عمل به قول‌ها ایجاد می‌شود. وقتی همسران یکدیگر را به طور مداوم تأیید می‌کنند، حس اعتماد، نزدیکی و رضایت از رابطه افزایش می‌یابد (فینچام و می، ۲۰۱۷). دیگر مضمون شناسایی شده، عدم تفاهم بود. عدم تفاهم در این مطالعه شامل عدم هم‌فهمی و عدم توافق بود که این مردان در مورد آن معتقد بودند که عقل کل بودن، از خود متشکر بودن، لجبازی، ساز مخالف زدن از جانب همسرشان باعث شد که آن‌ها هیچ‌گاه احساس نکنند که توسط همسرشان درک شده‌اند و به این نتیجه برسند که امکان هر نوع توافقی بین خود و همسرشان یک امر محال است. از طرفی، عدم درک و هم‌فهمی که با مصادیقی همچون درک نشدن، دریچه نگاه متفاوت و سطحی‌نگری

خود را نشان می‌دهد، مسئله دیگری را در این زوجین رقم بزند که خیانت را دریچه‌ای برای درک شدن، بدانند. این یافته با نتیجه پژوهش شیمبرگ و همکاران (۲۰۱۶) که همدلی را به عنوان یک میانجی برای نگرش نسبت به خیانت معرفی کرد، همخوانی دارد. دیگر مضمون اصلی در این بخش، انتقام بود. کینه، خشم، احساس بازنده بودن، مجازات، تزیق حس درد متقابل، همه جلوه‌هایی از انتقام بودند که شرکت‌کنندگان در این مطالعه به آن اشاره کردند. این یافته با نتایج مطالعات شریفی ساعی و آزادارمکی (۱۴۰۰) و عبدالملکی و اعظم آزاده (۱۳۹۳) همسو بود. به نظر می‌رسد افراد وقتی با همسرشان دچار مشکل می‌شوند (مورد خیانت همسر قرار گرفتن در بیانات شرکت‌کنندگان) با توجه به تأثیر افسردگی پس از آن، در تلاش هستند که از همسر خود انتقام بگیرند و کار او را تلافی کنند. در خیانت زناشویی، به دلیل حجم احساسات شدید ممکن است خیانت متقابل را بهترین راه در نظر بگیرند. آن‌ها فکر می‌کنند با این کار آرام می‌شوند و استرس ناشی از خیانت آن‌ها کم می‌شود. البته این تلافی کردن ممکن است باعث بروز اتفاق‌های بدتری برای افراد شود و مشکلات رابطه را بیشتر کند. آخرین مضمون کشف شده در این بخش، تمایل به پایان رابطه بود. این یافته با نتایج مطالعه جهاندار لاشکی و همکاران (۱۳۹۹) همسو است. پژوهشگران مذکور نشان دادند، طلاق عاطفی به طور مستقیم، گرایش به خیانت زناشویی را پیش‌بینی می‌کند. مضامین فرعی این مضمون اصلی؛ یعنی ناامیدی از تغییر و طلاق عاطفی می‌تواند باعث شود زوجین به پایان رابطه فکر کنند. در این شرایط، زوجین به این نتیجه می‌رسند که هیچ راهی برای نجات رابطه وجود ندارد که این فرایند می‌تواند باعث بروز طلاق عاطفی میان زوجین شود. طلاق عاطفی در بیانات مردان شرکت‌کننده با پیامدهایی همچون تعارض، دلزدگی، با هم حرفی نداشتن، حس عدم امنیت خود را نشان داد. رابطه ضعیف در ارتباط عاطفی زن و شوهر می‌تواند به سردی دیگر روابط زوج مانند رابطه جسمانی، روانی، عاطفی و حتی کلامی آن‌ها منجر شود. وجود این مشکل در هر رابطه، باعث بی‌مهری و کم شدن محبت در خانواده می‌شود و با توجه به نقش غیرقابل انکار محبت در کیفیت روابط زوجین، امکان گرایش به خیانت زناشویی در این شرایط افزایش می‌یابد (جهاندار لاشکی و همکاران، ۱۳۹۹).

سومین مضمون نهایی شناسایی شده در پژوهش حاضر، مضمون نگرش‌های اجتماعی بود که خود از مضامین اصلی گروه همسالان، نگاه جنسیتی و

هنجارسازی تشکیل شده بود. مضمون اصلی گروه همسالان در پژوهش حاضر شامل مضامین فرعی همه‌گیری دوستان و مشارکت دوستان بود که این مردان همه‌گیری دوستان در خیانت، ارزش‌مندی خیانت در دوستان و به طور کلی خیانت را نشانه قدرت و زرنگی معرفی کردند که این موارد باعث ترغیب برخی از این افراد به خیانت شده بود. از طرفی، همدستی دوستان، عادی‌سازی دوستان، فراهم کردن مسیر، دور زدن همسرتوسط دوستان، باعث تداوم خیانت در این مردان شده بود که در این پژوهش با عنوان مشاکت دوستان، عنوان شده است. این یافته با نتایج مطالعات صمدی کاشانی و همکاران (۱۳۹۸) جوناسون و همکاران (۲۰۱۵) همسو است. زمانی که دوستان و آشنایان به راحتی و بدون احساس گناه وارد روابط خارج از زناشویی می‌شوند، نزدیکان آن‌ها نیز ممکن است با الگوگیری و کم رنگ شدن تدریجی باورهای مانع‌ساز رفتار خیانت، دست به این رفتار بزنند. هم‌چنین شبکه‌های اجتماعی از منابع مهم نفوذ اجتماعی است و گروه همسالان نیز به دلیل داشتن منافع روان‌شناختی، برای افراد اهمیت و اعتبار ویژه ای دارد. مضمون اصلی بعدی، نگاه جنسیتی بود که شامل مضامین فرعی آزادی مردانه و فرهنگ عمومی بود. برخی از مردان درگیر در خیانت زناشویی در این پژوهش، بر این عقیده بودند که داشتن رابطه عاشقانه با فردی غیر از همسر، عینیت آزادی است و افراد حق دارند چنین رابطه‌ای را داشته باشند. این یافته با نتیجه مطالعه شریفی ساعی و آزادارمکی (۱۴۰۰) همسو بود. این نگاه جنسیتی می‌تواند ناشی از این واقعیت باشد که خیانت زناشویی مردان از نظر اجتماعی پذیرفته‌شده‌تر از خیانت زناشویی زنان است.

آخرین مضمون اصلی در این بخش، هنجارسازی شامل همزیستی مشترک و عادی‌سازی بود. این یافته با نتیجه مطالعه شریفی ساعی و آزادارمکی (۱۴۰۰) همسو بود. نگرش‌ها و عقاید عمومی مردم در یک فرهنگ و جامعه در ارتکاب خیانت زناشویی اثرگذار هستند. نگرش‌هایی که از طریق افراد مختلف نظیر دوستان، همسالان و والدین کسب می‌شوند. همین طور رفتار والدین نیز می‌تواند متأثر از الگوهای فرهنگی و اجتماعی باشد. مولفه عادی‌سازی نیز شامل تعریف نادرست از خیانت، دوست اجتماعی و رسانه بود. از آنجایی که با پیشرفت تکنولوژی، خیانت از طریق روابط عاطفی آسان‌تر شده است، این موضوع می‌تواند در بروز خیانت، تأثیر داشته باشد. با فراهم بودن دسترسی آسان به شبکه‌های اجتماعی، امکان این که فرد به

تضاد منافع: نویسندگان اعلام می‌دارند که در ارتباط با این پژوهش هیچ گونه تعارض منافی وجود ندارد.

تشکر و قدردانی: از تمامی شرکت‌کنندگان در پژوهش حاضر، تشکر و قدردانی می‌شود.

منابع

آقایی، احمد؛ کهرازی، فرهاد و فرنام، علی (۱۳۹۸). مقایسه اثربخشی طرحواره درمانگری و زوج‌درمانگری هیجان‌مدار به صورت گروهی بر رضایت از زندگی و طرحواره‌های سازش‌نا یافته زوجین. *مجله علوم روانشناختی*، ۱۸ (۷۳)، ۱۳۳-۱۴۲.

https://cwfs.ihu.ac.ir/article_201605.html

اهرمیان، افشین؛ سودانی، منصور و غلامزاده جفره، مریم (۱۴۰۰). اثربخشی درمان راه حل مدار بر نگرش به خیانت زناشویی و صمیمیت زناشویی افراد متأهل. *مجله علوم روانشناختی*، ۲۰ (۱۰۱)، ۷۹۹-۸۱۱.
<http://psychologicalscience.ir/article-1-1048-fa.html>
تاجیک بالائی، رضا. (۱۳۹۴). بررسی علل گرایش به خیانت زناشویی در شهر ورامین. [پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد گرمسار]. گرمسار.

تمرچی، فرزانه؛ اسدپور، اسماعیل و زهراکار، کیانوش (۱۴۰۰). ارائه مدل پارادایمی از عوامل زمینه‌ساز خیانت زناشویی (مطالعه نظریه زمینه‌ای). *مجله علوم روانشناختی*، ۲۰ (۱۰۷)، ۲۰۲۷-۲۰۴۳.

https://doi.org/10.52547/JPS.20.107.2027_

جهاندار لاشکی، سهیلا؛ حسینی، سعیده و کاکابرای، کیوان (۱۳۹۹). الگوی علی روابط بین گرایش به خیانت زناشویی بر اساس مصرف رسانه با میانجی نگرش‌های ناکارآمد و طلاق عاطفی. *فصلنامه فرهنگی- تربیتی زنان و خانواده*، ۱۵ (۵۱)، ۷۱-۹۰.

https://cwfs.ihu.ac.ir/article_205407.html

سلطانی‌زاده، محمد و باجلانی، پریسا (۱۳۹۹). پیش‌بینی نگرش به خیانت زناشویی بر اساس اختلال عملکرد جنسی، صمیمیت و رضایت جنسی در زنان و مردان متأهل شهر اصفهان در سال ۱۳۹۶. *مجله علوم پزشکی زنکو*، ۲۱ (۶۸)، ۳۲-۴۶.
<http://zanko.muk.ac.ir/article-1-491-fa.html>

شریفی‌ساعی، محمدحسین و آزادارمکی، تقی (۱۴۰۰). عوامل شکل‌گیری خیانت زناشویی در ایران؛ مطالعه فراترکیب. *بررسی مسائل اجتماعی*

اختیار یا ناخواسته به سمت خیانت برود وجود دارد. از سوی دیگر، اینترنت، فضای مجازی و شبکه‌های اجتماعی می‌توانند در تعریف درست ازدواج، خانواده سالم و خیانت زناشویی نقش بسزایی داشته باشند. شریفی‌ساعی و آزادارمکی (۱۴۰۰) معتقدند این دسته از عوامل به مثابه شرایط زمینه‌ساز و تسهیل‌کننده خیانت زناشویی عمل می‌کنند. شبکه‌های اجتماعی و ماهواره‌ای از طریق بازنمایی سبک‌های جدید زندگی زناشویی، نمایش روابط مثلی یا موازی و عادی‌سازی روابط بیرون از خانواده، منجر به تضعیف ارزش‌های مبتنی بر وفاداری در درون خانواده می‌شوند.

یکی از محدودیت‌های اصلی این پژوهش، نمونه‌گیری هدفمند و دشواری در یافتن مردان نمونه آماری بود. هم‌چنین، انتخاب نمونه از یک جنسیت (مردان) و منطقه جغرافیایی خاص (شهر بوشهر) ممکن است به تأثیر عوامل فرهنگی- اجتماعی و جنسیتی بر نتایج منجر شده باشد که این موضوع ممکن است محدودیت دیگری برای تعمیم‌پذیری یافته‌ها ایجاد کرده باشد. از این رو پیشنهاد می‌شود در مطالعات آتی، مطالعات مشابه بر روی زنان و در سایر مناطق جغرافیایی نیز انجام شود تا تعمیم‌پذیری یافته‌ها بیشتر شود. هم‌چنین با توجه به جامع بودن یافته‌های مطالعه حاضر، پیشنهاد می‌شود عوامل کشف شده در این مطالعه کیفی (نگرش‌های تسهیل‌کننده خیانت در مردان به عنوان پیش زمینه‌های برقراری روابط فرازناشویی) توسط زوج درمانگران، جهت پیشگیری از بروز خیانت زناشویی و حتی درمان آن، مورد توجه قرار گیرد. هم‌چنین درمانگران حوزه زوج و خانواده می‌توانند با در نظر گرفتن مضامین نهایی و اصلی کشف شده در این پژوهش، از آن در جهت اجرای مداخله‌های درمانی برای مردان درگیر در خیانت زناشویی و ساخت پروتکل‌های آموزشی و درمانی مرتبط با آن استفاده کنند.

ملاحظات اخلاقی

پیروی از اصول اخلاق پژوهش: این مقاله برگرفته از رساله دکتری نویسنده اول در رشته مشاوره در دانشگاه هرمزگان است. در این پژوهش ملاحظات اخلاقی مانند محفوظ ماندن اطلاعات شرکت‌کنندگان و حق انصراف در تمام فرایند پژوهش رعایت شده است. هم‌چنین تمامی شرکت‌کنندگان با تکمیل فرم رضایت‌نامه و به صورت کاملاً آگاهانه در پژوهش حاضر شرکت کردند.

حامی مالی: این پژوهش در قالب رساله دکتری و بدون حمایت مالی انجام شده است.
نقش هر یک از نویسندگان: نویسنده اول این مقاله به عنوان پژوهشگر اصلی، نویسنده دوم به عنوان استاد راهنما و نویسندگان سوم و چهارم به عنوان اساتید مشاور در این پژوهش نقش داشتند.

References

- Abdolmaleki, M. and Azam Azadeh, M. A. (2014). A Qualitative Study about the Reasons of the Extramarital Relations. *Strategic Studies on Youth and Sports*, 13(24), 113-126. [Persian] https://faslname.msy.gov.ir/article_73.html
- Aghaee A, Karezahi F, Farnam A. (2019). The comparison of the effectiveness of group schema therapy and group emotional-based couple therapy on couples' maladaptive schemas and life satisfaction. *Journal of Psychological Science*. 18(73), 133-142. [Persian] <http://psychologicalscience.ir/article-1-24-fa.html>
- Ahramiyan A, sodani M, gholamzadeh jofreh M. (2021). The effectiveness of solution - focused therapy on attitudes toward marital infidelity and marital intimacy of married people. *Journal of Psychological Science*, 20(101), 799-811. [Persian] <http://psychologicalscience.ir/article-1-1048-fa.html>
- Allen, E. S., & Atkins, D. C. (2012). The association of divorce and extramarital sex in a representative US sample. *Journal of Family Issues*, 33(11), 1477-1493. <https://doi.org/10.1177/0192513X12439692>
- Altınok, A., & Kılıç, N. (2020). Exploring the associations between narcissism, intentions towards infidelity, and relationship satisfaction: Attachment styles as a moderator. *Plos one*, 15(11), e0242277. <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0242277>
- April, M., & Schrodtt, P. (2019). Person-centered messages, attributions of responsibility, and the willingness to forgive parental infidelity. *Communication Studies*, 70(1), 79-98. <https://doi.org/10.1080/10510974.2018.1469525>
- Bendixen, M., Kennair, L. E. O., & Grøntvedt, T. V. (2018). Forgiving the unforgivable: Couples' forgiveness and expected forgiveness of emotional and sexual infidelity from an error management theory perspective. *Evolutionary Behavioral Sciences*, 12(4), 322-335. <https://doi.org/10.1037/ebso000110>
- ایران، ۱۲(۲)، ۳۳-۷۴
<https://doi.org/10.22059/ijsp.2022.87903>
شفیعی، زهرا و اعتمادی، عذرا (۱۳۹۶). پیش‌بینی میل به خیانت بر اساس حسادت عاشقانه و هیجان‌خواهی در زنان متأهل. *مجله اصول بهداشت روانی*، ۲۰(۲)، ۹۳-۱۰۰
<https://doi.org/10.22038/jfmh.2018.10462>
صمدی‌کاشان، سحر؛ پورقناد، محدثه و زمانی‌زارچی، محمدصادق (۱۳۹۸). خیانت زناشویی: کاوشی در دیدگاه‌ها، عوامل و پیامدها. *رویش روان‌شناسی*، ۸(۴)، ۱۶۵-۱۷۶. <http://frooyesh.ir/article-1-1475-fa.html>
عبدالمالکی، مریم و اعظم‌آزاده، منصوره (۱۳۹۳). بررسی کیفی روابط فرازناشویی. *مطالعات راهبردی ورزش و جوانان*، ۱۳(۲۴)، ۱۱۳-۱۲۶. https://faslname.msy.gov.ir/article_73.html
قجرعبداللو، رویا و مصلحی‌جویباری، میترا (۱۴۰۴). پیش‌بینی نگرش به خیانت زناشویی بر اساس کیفیت زندگی زناشویی و نگرش‌های ناکارآمد با میانجیگری هیجان‌خواهی در دانشجویان روان‌شناسی متأهل دانشگاه آزاد واحد الکترونیک. *فصلنامه علمی تخصصی پژوهش‌های نوین در روان‌شناسی*، ۶(۲)، ۷۲-۸۸. <https://psjournal.ir/fa/paper.php?pid=353>
مصباح، ایمان؛ صدری‌دمیرچی، اسماعیل؛ محمودی، جعفر و اعظمی، مریم (۱۴۰۱). شناسایی عوامل مؤثر بر بی‌وفایی زناشویی در فضای برخط با تحلیل پدیدارشناسانه شیوه زندگی. *مشاوره و روان‌درمانی خانواده*، ۱۲(۱)، ۱۰۳-۱۳۶. <https://doi.org/10.22034/fcp.2022.62716>
نوابی، جعفر و محمدی‌آریا، علیرضا (۱۳۹۴). بررسی ارتباط طرحواره‌های اولیه ناسازگار با توجیه روابط فرا زناشویی در میان افراد متأهل. *روان پرستاری*، ۳(۴)، ۱۸-۲۷.
یوسفی، رحیم؛ عابدین، علیرضا؛ تیرگری، عبدالحکیم و فتح‌آبادی، جلیل (۱۳۸۹). اثربخشی مداخله آموزشی مبتنی بر طرحواره‌ها در ارتقاء رضایت زناشویی. *روان‌شناسی بالینی*، ۲(۳)، ۲۵-۳۸. <https://doi.org/10.22075/jcp.2017.2027>

- Bozoyan, C., & Schmiedeberg, C. (2023). What is infidelity? A vignette study on norms and attitudes toward infidelity. *The Journal of Sex Research*, 60(8), 1090-1099.
<https://doi.org/10.1080/00224499.2022.2104194>
- Brase, G. L., Adair, L., & Monk, K. (2014). Explaining sex differences in reactions to relationship infidelities: Comparisons of the roles of sex, gender, beliefs, attachment, and sociosexual orientation. *Evolutionary Psychology*, 12(1), 73-96.
<https://doi.org/10.1177/147470491401200106>
- Colaizzi, P. F. (1978). Psychological research as the phenomenologist views it.
- Coop Gordon, K., & Mitchell, E. A. (2020). Infidelity in the time of COVID-19. *Family process*, 59(3), 956-966. <https://doi.org/10.1111/famp.12576>
- Demeter, E. (2016). The effects of infidelity on couples from a therapeutic point of view. *Agora Psycho-Pragmatica*, 10(1), 123-134.
<https://www.uav.ro/jour/index.php/app/article/view/664>
- Febe Sumbaga, M., & Lapian, M. E. (2023). Attachment insecurity and marital satisfaction as a mediator to see the tendency of partner's infidelity. In *International Conference on Indigenous Psychology and Culture*, 1(1), 118-124.
<https://seminar.ustjogja.ac.id/index.php/icipc/article/view/737>
- Ferron, A., Lussier, Y., Sabourin, S., & Brassard, A. (2016). The role of internet pornography use and cyber infidelity in the associations between personality, attachment, and couple and sexual satisfaction. *Social Networking*, 6(1), 1-18.
<http://dx.doi.org/10.4236/sn.2017.61001>
- Fife, S. T., Stewart, C. M., & Hawkins, L. G. (2020). Family-of-origin, sexual attitudes, and perceptions of infidelity: A mediation analysis. *The American Journal of Family Therapy*, 48(2), 142-159.
<https://doi.org/10.1080/01926187.2019.1684218>
- Fincham, F. D., & May, R. W. (2017). Infidelity in romantic relationships. *Current opinion in psychology*, 13, 70-74.
<https://doi.org/10.1016/j.copsyc.2016.03.008>
- Fung, C. S., Wong, W. C., & Tam, M. S. (2009). Familial and extramarital relations among truck drivers crossing the Hong Kong-China border. *Journal of sex & marital therapy*, 35(3), 239-244.
<https://doi.org/10.1080/00926230802716377>
- Ghajarazodanloo, R & Moslehi Juybari M (2025). Predicting attitudes towards marital infidelity based on quality of marital life and dysfunctional attitudes with the mediation of sensation seeking in married psychology students of Azad University, Electronics Branch. *The Scientific-Specialized Quarterly Journal of New Research in Psychology*, 6(2), 72-88. [Persian] <https://psjournal.ir/fa/paper.php?pid=353>
- Goldenberg, M. (2011). *Por que homens e mulheres traem?* Rio de Janeiro, RJ: BestBolso.
- Grøntvedt, T. V., Kennair, L. E. O., & Bendixen, M. (2020). Breakup likelihood following hypothetical sexual or emotional infidelity: Perceived threat, blame, and forgiveness. *Journal of Relationships Research*, 11, e7. <https://doi.org/10.1017/jrr.2020.5>
- Gwet, K. L. (2014). *Handbook of inter-rater reliability: The definitive guide to measuring the extent of agreement among raters*. Advanced Analytics, LLC.
- Habibi, M., Sayed Alitabar, S. H., Pouravari, M., & Salehi, S. (2019). Reliability, validity and factor structure for the attitudes toward infidelity scale. *Journal of Research and Health*, 9(4), 294-301.
<https://doi.org/10.29252/jrh.9.4.294>
- Haseli, A., Shariati, M., Nazari, A. M., Keramat, A., & Emamian, M. H. (2019). Infidelity and its associated factors: A systematic review. *The journal of sexual medicine*, 16(8), 1155-1169.
<https://doi.org/10.1016/j.jsxm.2019.04.011>
- Huang, Q., Wang, X., & Teng, F. (2025). Both hostile and benevolent sexism predict men's infidelity. *The Journal of Sex Research*, 62(6), 1066-1079.
<https://doi.org/10.1080/00224499.2024.2338743>
- Jackman, M. (2015). Understanding the cheating heart: What determines infidelity intentions?. *Sexuality & Culture*, 19(1), 72-84.
<https://doi.org/10.1007/s12119-014-9248-z>
- Jahandar Lashki, S., Sadat Hosseini, S., & Kakabaraei, K. (2020). Thee Causal Model of the Relationship between Tendency to Marital Infidelity and Media Use Mediated by Dysfunctional Attitudes and

- Emotional Divorce. *The Women and Families Cultural-Educational*, 15(51), 71-90. [Persian] https://cwfs.ihu.ac.ir/article_205407.html
- Jeanfreau, M. M. (2009). *A qualitative study investigating the decision-making process of women's participation in marital infidelity*. Kansas state university.
- Labrecque, L. T., & Whisman, M. A. (2020). Extramarital sex and marital dissolution: Does identity of the extramarital partner matter?. *Family process*, 59(3), 1308-1318. <https://doi.org/10.1111/famp.12472>
- Labrecque, L. T., & Whisman, M. A. (2017). Attitudes toward and prevalence of extramarital sex and descriptions of extramarital partners in the 21st century. *Journal of Family Psychology*, 31(7), 952-957. <https://doi.org/10.1037/fam0000280>
- Munsch, C. L. (2010). The effect of unemployment and relative income disparity on infidelity for men and women. In *American Sociological Association meetings*, Atlanta, GA.
- Mark, K. P., Janssen, E., & Milhausen, R. R. (2011). Infidelity in heterosexual couples: Demographic, interpersonal, and personality-related predictors of extradyadic sex. *Archives of sexual behavior*, 40(5), 971-982. <https://doi.org/10.1007/s10508-011-9771-z>
- Martins, A., Pereira, M., Andrade, R., Dattilio, F. M., Narciso, I., & Canavarro, M. C. (2016). Infidelity in dating relationships: Gender-specific correlates of face-to-face and online extradyadic involvement. *Archives of Sexual Behavior*, 45(1), 193-205. <https://doi.org/10.1007/s10508-015-0576-3>
- Mesbah, I., Sadri Damirchi, E., Mahmoudi, J. and Azami, M. (2022). Identifying the Factors Affecting Marital Infidelity in Cyberspace with Phenomenological Analysis of Lifestyle. *Family Counseling and Psychotherapy*, 12(1), 103-136. [Persian] <https://doi.org/10.22034/fcp.2022.62716>
- Navaei J, Mohammadi Arya A. (2016). Association between the early Maladaptive Schemes and Extra Marital Relationship among Married People. *Iranian Journal of Psychiatric Nursing (IJPn)*, 3 (4), 18-27. [Persian] <http://ijpn.ir/article-1-682-fa.html>
- Nazari, A., Hosseinnia, M., & Najafi, E. (2024). Sexual satisfaction and attitude toward marital infidelity among married people in Iran: the role of social media and entertainment preferences. *BMC Public Health*, 24(1), 1693. <https://doi.org/10.1186/s12889-024-19073-w>
- Nooroney, N., Jaafar, W. M. W., Hassan, S. A., & Noah, S. M. (2019). The effect of schema therapy and schema-focused mindfulness therapy on marital communication of Iranian women in Malaysia. *Konselor*, 8(3), 74-83. <https://doi.org/10.24036/0201983106103-0-00>
- Mtenga, S. M., Pfeiffer, C., Tanner, M., Geubbels, E., & Merten, S. (2018). Linking gender, extramarital affairs, and HIV: a mixed methods study on contextual determinants of extramarital affairs in rural Tanzania. *AIDS research and therapy*, 15(1), 12. <https://doi.org/10.1186/s12981-018-0199-6>
- Rokach, A., & Chan, S. H. (2023). Love and infidelity: Causes and consequences. *International journal of environmental research and public health*, 20(5), 3904. <https://doi.org/10.3390/ijerph20053904>
- Samadi Kashan S, Pourghnad M, zamani M S. (2019). Marital Infidelity: Exploring Views, Factors and Consequences. *Rooyesh*, 8(4), 165-176. [Persian] <http://frooyesh.ir/article-1-1475-fa.html>
- Shackelford, T. K., Besser, A., & Goetz, A. T. (2008). Personality, marital satisfaction, and probability of marital infidelity. *Individual differences research*, 6(1). <https://psycnet.apa.org/record/2008-05654-002>
- Shafiee, Z. and Etemadi, O. (2018). Predicting desire to betrayal based on romance jealous and sensation seeking in married women. *Fundamentals of Mental Health*, 20(2), 93-100. [Persian] <https://doi.org/10.22038/jfmh.2018.10462>
- Shaleha, R. R. A., & Kurniasih, I. (2021). Ketidaksetiaan: Eksplorasi ilmiah tentang perselingkuhan. *Buletin Psikologi*, 29(2), 218-230. <https://doi.org/10.22146/buletinpsikologi.55278>
- Sharifi Saei, M. H. and Azad Armaki, T. (2022). The Factors of Marital Infidelity in Iran; A Qualitative Meta-Synthesis. *Journal of Social Problems of Iran*, 12(2), 33-74. [Persian] <https://doi.org/10.22059/ijsp.2022.87903>

- Shimberg, J., Josephs, L., & Grace, L. (2016). Empathy as a mediator of attitudes toward infidelity among college students. *Journal of sex & marital therapy*, 42(4), 353-368. <https://doi.org/10.1080/0092623X.2015.1053019>
- Shrout, M. R., & Weigel, D. J. (2020). Coping with infidelity: The moderating role of self-esteem. *Personality and individual differences*, 154, 109631. <https://doi.org/10.1016/j.paid.2019.109631>
- Shrout, M. R., & Weigel, D. J. (2019). "Should I stay or should I go?" Understanding the noninvolved partner's decision-making process following infidelity. *Journal of Social and Personal Relationships*, 36(2), 400-420. <https://doi.org/10.1177/0265407517733335>
- Soltanizadeh M, Bajelani P. (2020). Predicting the Attitude towards Marital Infidelity Based on Sexual Dysfunction, Intimacy and Sexual Satisfaction in Married Men and Women in Isfahan in 2017. *Zanko J Med Sci*, 21 (68), 32-46. [Persian] <http://zanko.muk.ac.ir/article-1-491-fa.html>
- Speziale, H. S., Streubert, H. J., & Carpenter, D. R. (2011). *Qualitative research in nursing: Advancing the humanistic imperative*. Lippincott Williams & Wilkins.
- Tagler, M. J., & Jeffers, H. M. (2013). Sex differences in attitudes toward partner infidelity. *Evolutionary Psychology*, 11(4), 821-832. <https://doi.org/10.1177/147470491301100407>
- Tajik Balaei, R (2015). *Investigating the causes of the tendency towards marital infidelity in the city of Varamin*. [Master's thesis, Islamic Azad University, Garmsar Branch] Garmsar. [Persian] <https://elmnnet.ir/doc/10885003-71671>
- Tamrchi F, Asadpour I, zahrakar K. (2021). Presenting a paradigmatic model of underlying factors result in marital infidelity based on grounded theory. *Journal of Psychological Science*, 20 (107), 2027-2043. [Persian] <https://doi.org/10.52547/JPS.20.107.2027>
- Thompson, M (2021). *Infidelity Recovery Workbook for Couples: Tools and Exercises to Rebuild Your Relationship*. Sourcebooks, Inc.
- Toplu-Demirtaş, E., & Fincham, F. D. (2018). Dating infidelity in Turkish couples: The role of attitudes and Intentions. *The Journal of Sex Research*, 55(2), 252-262. <https://doi.org/10.1080/00224499.2017.1365110>
- Vossler, A. (2016). Internet infidelity 10 years on: A critical review of the literature. *The Family Journal*, 24(4), 359-366. <https://doi.org/10.1177/1066480716663191>
- Wang, C. C., & Hsiung, W. (2008). Attitudes towards online infidelity among Taiwanese college students. *International Journal of Cyber Society and Education*, 1(1), 61-78. file:///C:/Users/jamjam/Downloads/article_209247-2.pdf
- Watkins, S. J., & Boon, S. D. (2016). Expectations regarding partner fidelity in dating relationships. *Journal of social and personal relationships*, 33(2), 237-256. <https://doi.org/10.1177/0265407515574463>
- Weiser, D. A., & Weigel, D. J. (2015). Investigating experiences of the infidelity partner: Who is the "other man/woman"? *Personality and Individual Differences*, 85, 176-181. <https://doi.org/10.1016/j.paid.2015.05.014>
- Whately, M. A. (2008). *Attitudes toward infidelity scale. Choices in relationships*, 19, 561-547.
- Wilson, K., Mattingly, B. A., Clark, E. M., Weidler, D. J., & Bequette, A.W. (2011). The gray area: Exploring attitudes toward infidelity and the development of the Perceptions of Dating Infidelity Scale. *Journal of Social Psychology*, 151, 63-86. <https://doi.org/10.1080/0022454090336675>
- Wróblewska-Skrzek, J. (2021). Infidelity in relation to sex and gender: The perspective of sociobiology versus the perspective of sociology of emotions. *Sexuality & Culture*, 25(5), 1885-1894. <https://doi.org/10.1007/s12119-021-09845-6>
- Yousefi, R., Abedin, A., Tirgeri, A. and Fathabadi, J. (2010). The Effectiveness of Training Intervention based on Schemas Modelâ on Marital Satisfaction Enhancement. *Journal of Clinical Psychology*, 2(3), 25-38. [Persian] <https://doi.org/10.22075/jcp.2017.2027>